

A Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományok Osztályának ügyrendje

Az Agrártudományok Osztálya (a továbbiakban Osztály) ügyrendjét a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény (MTAtv), a Magyar Tudományos Akadémia Alapszabálya és az akadémiai Ügyrend alapján a következők szerint állapítja meg.

1. § Az Osztály jogállása

- (1) A tudományos osztály a Magyar Tudományos Akadémiának egy tudományág vagy egymáshoz közel álló több tudományág képviselőit magába foglaló egysége, az Akadémia köztestületi struktúrájának alapegysége.
- (2) A tudományos osztályok számát és elnevezésüket az akadémiai Alapszabály rögzíti.
- (3) Az Osztály működésével összefüggő titkársági, tudományszervezési feladatokat a Társadalomtudományi/Természettudományi/Élettudományi Titkárság (a továbbiakban: tudományterületi titkárság, osztálytitkárság) látja el.

2. § Az Osztály tagjai

- (1) Az Osztály tagjai az Osztály tudományterületén megválasztott akadémikusok és a nem akadémikus közgyűlési képviselők.
- (2) Az Akadémia köztestületi tagjai közül az Osztályhoz tartoznak:
  - a) azok a hazai akadémikusok, akiket akadémiai tagságra az Osztály javasolt, illetve jelölt;
  - b) azok az akadémikusok, akiket akadémiai tagságra több osztály javasolt, és megválasztásuk után az Osztályhoz történő csatlakozásról nyilatkoztak;
  - c) azok az akadémikusok, akik tudományterületet változtattak, és átsorolással kerültek az Osztályhoz;
  - d) azok a tiszteleti és külső tagok, akiket az Osztály jelölt a tagságra;
  - e) a köztestület azon nem akadémikus tagjai, akiket az Akadémia az Osztály javaslata alapján vett fel a köztestületi tagok jegyzékébe.
- (3) A hazai tudományos életben való részvétel akadályoztatását az akadémikus az osztálytitkárságon írásban (levélben, e-mailben) köteles bejelenteni. Az illetékes tudományterületi titkárság vezetője köteles figyelemmel kíséreni a tagok osztályülésekről való távolmaradását, a közfeladatokban való közreműködését, és a tartós távolmaradásról rendszeresen tájékoztatja az Osztály elnökét. Az Osztály elnökének feladata, hogy a tartósan passzív tag figyelmét írásban (levélben, e-mailben) felhívja a távolmaradás lehetséges következményeire.
- (4) Az osztálytitkárság köteles a tiszteletdíj esetleges felfüggesztésére vonatkozó szabályok érvényesítése érdekében a tag által bejelentett, vagy az Osztály elnöke által hivatalból észlelt esetben az egy éven túl külföldön tartózkodónak minősített tag adatait az Akadémia illetékes szervezeti egységéhez továbbítani a vonatkozó akadémiai szabályozásban foglaltak szerint.

3. §

Az Osztály tudományterületi illetékessége, feladat- és hatásköre

- (1) Az Osztály ellátja az Akadémia közfadataiból a tudományterületét érintő teendőket. Az Osztály önállóan, de a Közgyűlés határozatai, iránymutatásai szerint jár el, hozza meg döntéseit.
- (2) A tudományterületét érintő országos jelentőségű kérdésekben, és a társadalmi élet átfogó problémáiban – saját elhatározásából vagy felkérésre – a tudományterületét érintő kérdésekben elvi állásfoglalást tehet, egyedi kérdésben véleményt nyilváníthat.
- (3) Az Osztály általános, alapszabályait az akadémiai Alapszabály 39. §-a határozza meg.
- (4) Az Osztály a (3) bekezdésen túl az alábbi feladatokat látja el:
  - a) Véleményt nyilvánít a Magyar Tudományos Akadémia mint köztestület működését meghatározó alapvető belső akadémiai szabályozásokról és az akadémiai közgyűlés napirendjére tűzött előterjesztésekről.
  - b) Részt vesz a Magyar Tudományos Akadémia kétévenként esedékes országgyűlési beszámolójának szakmai előkészítésében.
  - c) Közreműködik a külön akadémiai szabályozásokban meghatározott, az akadémikusokkal, illetve az MTA doktoraival kapcsolatos szociális és jóléti ügyekben.
  - d) Különös figyelmet fordít az egyetemekkel való együttműködésre, ezen belül elsősorban az egyetemi oktatásra és a doktori képzésre, valamint közös kutatásokat szervez.
  - e) Figyelemmel kíséri az agrár-felsőoktatással kapcsolatos kérdéseket, és szakértői állásfoglalást készít róluk.
  - f) Az akadémiai Alapszabály szerinti körben véleményt nyilvánít az agrártermelés fejlesztését érintő, az agrártársadalmat foglalkoztató aktuális kérdésekről.
  - g) Figyelemmel kíséri a tudományterülethez tartozó akadémiai kutatóintézetekben, valamint a VM-hez tartozó kutatóintézetekben folyó tudományos munkát.
  - h) Szorgalmazza az MTA-hoz és a VM-hez tartozó kutatóintézetek és az egyetemek együttműködését.
  - i) Interdiszciplináris kérdésekben együttműködik a társosztályokkal, különösen az élettudományokat művelő osztályokkal.
  - j) Figyelemmel kíséri a tudományterületén működő doktori iskolák tevékenységét.
  - k) A fenti szempontok megfelelő érvényesülése céljából olyan éves munkatervet készít, amely a feladatokat megfelelően figyelembe veszi.
  - l) Évente tudományos üléseket szervez.
- (5) Az Osztály az alábbi tudományterületek (tudományszakok, tudományágak, ágazatok) tekintetében állapítja meg illetékességét:
  - a) agrárgazdaságtan, mezőgazdasági üzemtan;
  - b) agrármarketing;
  - c) agrárműszaki, műszaki fejlesztés;
  - d) agrárszövetkezés, faluszociológia, agrártörténet;
  - e) agrobotanika, agrozoológia;

- f) agrokémia és talajtan;
- g) agrometeorológia;
- h) állatorvos-tudomány;
- i) állatnemesítés, állattenyésztés és takarmányozás;
- j) élelmiszerlánc-biztonság;
- k) erdészet, vadgazdálkodás és fatudomány;
- l) élelmiszer-tudomány;
- m) kertészet;
- n) mezőgazdasági biotechnológia;
- o) mezőgazdasági informatika, biometria;
- p) mezőgazdasági környezetgazdálkodás;
- q) mezőgazdasági vízgazdálkodás;
- r) növénynemesítés;
- s) növénytermesztés, földműveléstan;
- t) növényvédelem;
- u) tudományos célú állatkísérletek (orvosi-állatorvosi-biológiai).

- (6) Az Osztály tudományos bizottságot (doktori bizottságot), osztályközi tudományos bizottságot, állandó bizottságot és eseti bizottságot hozhat létre, működtethet és szüntethet meg.

4. § Tudományos bizottságok

- (1) A tudományos bizottság az Osztály által létrehozott, egy-egy szakterületet képviselő, köztestületi tagságon alapuló bizottság, amely az MTA tv-ben, valamint az akadémiai Alapszabályban és Ügyrendben meghatározott feladatokat lát el (így különösen részt vesz a doktori eljárásokban). A doktori ügyekben történő eljárásra az Osztály külön doktori bizottságot is létrehozhat.
- (2) A tudományos bizottságok tagjainak választása az Alapszabály 40. § (4) bekezdésében és az Ügyrend 27. § (3) bekezdésében, valamint 28. § (3) bekezdésében foglalt elvek szerint történik, titkosan, papíralapú vagy elektronikus szavazással. A szavazás módját az Asz. I. sz. mellékletének 5. §-a (a tudományos bizottsági tagok választására vonatkozó külön szabályok) szabályozza.
- (3) Az osztályközi tudományos bizottság az Osztály által létrehozott, szakterületeket összekapcsoló, köztestületi tagságon alapuló bizottság, amely az MTA tv-ben, valamint az akadémiai Alapszabályban és Ügyrendben meghatározott feladatokat lát el (így különösen részt vesz a doktori eljárásokban).
- (4) Az Osztály tudományos bizottsága – saját kezdeményezésre vagy felkérésre – a tudományterületét érintő kérdésekben elvi állásfoglalást tesz, egyedi kérdésben véleményt nyilvánít.
- (5) A tudományos bizottság megvizsgálja, hogy a szakmai hatáskörébe tartozó, köztestületbe jelentkezők megfelelnek-e a köztestületi taggá válás feltételeinek, és ennek alapján javaslatot tesz az Osztálynak a kérelem elfogadására vagy elutasítására.
- (6) Az Akadémia rendes és levelező tagjai megválasztásukat követően, nyilatkozatuk alapján, valamint a nem akadémikus közgyűlési képviselők megválasztásukkal tagjaivá válnak

azoknak a bizottságoknak, amelyek hatókörébe tudományos tevékenységük besorolható. A hazai akadémikus korlátlan számú tudományos bizottságnak lehet a tagja azzal, hogy szavazati joggal összesen legfeljebb három bizottságban (tudományos bizottság, és osztályközi tudományos bizottság együttesen) rendelkezik, ide nem értve a doktori bizottságot. Bizottsági tagok választása esetében minden akadémikus egy bizottságban rendelkezik szavazati joggal. A bizottság többi tagját a szakterülethez tartozó köztestületi tagok választják meg. A tudományos bizottság és az osztályközi tudományos bizottság esetén – az akadémikusok kivételével – minden köztestületi tag csak egy tudományos bizottságba (osztályközi tudományos bizottságba) kerülhet be választás útján, és csak ebben az egy bizottságban választhat és választható. A köztestületi tag az előbbiek szerint nem lehet egyszerre tagja tudományos bizottságnak és osztályközi tudományos bizottságnak.

- (7) A doktori ügyeket is tárgyaló tudományos bizottságokat és osztályközi tudományos bizottságokat úgy kell létrehozni, hogy a bizottságnak legalább tíz MTA doktora (ideértve az akadémikusokat is) címmel rendelkező tagja legyen. Súlyos tudományterületi aránytalanság esetén (az osztály előzetes döntése alapján) a tudományos osztálynak lehetősége van az eredeti bizottsági taglétszám maximum 25%-os növelésére és az alulreprezentált tudományterülethez tartozó köztestületi tagok közül új tagok kooptálására.
- (8) A tudományos bizottságok bizottsági ügyrendben rögzítik működésük eljárási szabályait, az ügyrendet az Osztály hagyja jóvá.
- (9) A tudományos bizottság és az osztályközi tudományos bizottság – az Osztály (osztályok) jóváhagyásával – munkabizottságot és albizottságot hozhat létre, működtethet és szüntethet meg.
- (10) Az Osztály tudományos bizottságainak és osztályközi tudományos bizottságainak felsorolását az 1. sz. melléklet tartalmazza.

5. § Doktori bizottságok

- (1) A doktori ügyek tárgyalására Osztály külön doktori bizottságot is létrehozhat. A doktori bizottság jogállására és eljárásrendjére – amennyiben az akadémiai Alapszabály és Ügyrend vagy a Doktori Szabályzat másként nem rendelkezik – a tudományos bizottságokra vonatkozó szabályok irányadók azzal, hogy az akadémiai Ügyrend 27. § (3) bekezdése szerinti összeférhetetlenség a doktori bizottság vonatkozásában nem alkalmazandó. A tudományos bizottságoknak a doktori ügyekben való eljárására és a doktori bizottságok működésére vonatkozó részletes szabályokat – az MTAtv, az Alapszabály és az Ügyrend rendelkezéseivel összhangban – a Doktori Szabályzat állapítja meg.
- (2) Az Osztály doktori bizottságainak felsorolását jelen Ügyrend 1. sz. melléklete, a doktori bizottság megválasztásának rendjét és a bizottság doktori ügyekben irányadó eljárásrendjét a 2. sz. melléklet tartalmazza.

6. § Állandó és eseti bizottságok

- (1) Az állandó bizottság és az osztályközi állandó bizottság az Osztály által meghatározott feladat ellátására létrehozott olyan bizottság, amely alapvetően nem a köztestületi tagságon alapul. Az állandó bizottság és az osztályközi állandó bizottság doktori ügyekben nem járhat

el. Állandó bizottság és osztályközi állandó bizottság nem hozható létre olyan feladat ellátására, amely kifejezetten tudományos bizottság (doktori bizottság) vagy osztályközi tudományos bizottság hatáskörébe tartozik. Az állandó bizottság és az osztályközi állandó bizottság tagjait a tudományos osztályok szavazati jogú tagjai jelölik és választják.

- (2) Az Osztály állandó bizottságainak és osztályközi állandó bizottságainak felsorolását az 1. sz. melléklet tartalmazza.
- (3) A tudományos osztály meghatározott feladatra (előre meghatározott időtartamra) eseti bizottságot is létrehozhat. Az eseti bizottság nem a köztestületi tagságon alapul. Eseti bizottság nem hozható létre a tudományos bizottság, doktori bizottság, osztályközi tudományos bizottság, állandó bizottság és osztályközi állandó bizottság hatáskörébe tartozó feladatra.

7. § Az osztályülés

- (1) Az Osztály az osztályülésen tárgyalja meg a tudományág kérdéseit és eredményeit, valamint az Osztályt érintő közéleti, szervezeti és működési kérdéseket.
- (2) Az Osztály általában havonta, de legalább negyedévenként ülést tart (rendes osztályülés). A rendes osztályülést az osztályelnök hívja össze, napirendjére javaslatot tesz, amelyet az osztályülés nyílt szavazással fogad el. Az osztályelnök készíti elő és vezeti le az ülést. Az ülés időpontját legalább három héttel az ülés előtt kell kitűzni, az ülés résztvevőit a kitűzött időpont előtt legalább két héttel tájékoztatni kell róla. Az ülésen megtárgyalandó ügyek írásos anyagait legalább nyolc nappal az ülés előtt ki kell küldeni.
- (3) Rendkívüli osztályülést kell összehívni, ha azt az osztály szavazati jogú tagjainak legalább 20%-a indítványozza. A rendkívüli osztályülés napirendjét az osztályelnök az összehívást kezdeményező tagok kérésének alapulvételével állapítja meg.
- (4) Az osztályülésre meg kell hívni az Akadémia elnökét, az Akadémia tudományterületileg illetékes alelnökét, a főtitkárt, a főtitkárhelyettesét. A doktori ügyeket tárgyaló osztályülésekre az illetékes tudományos bizottság, osztályközi tudományos bizottság vagy doktori bizottság képviselőjét meg kell hívni. Az osztályülésről értesítést kapnak az MTA Titkárságának illetékes szervezeti egységei.
- (5) Az osztályülés kizárólagos hatáskörét az Alapszabály 39. § (4) bekezdése állapítja meg. A 39. § (4) bekezdésében kizárólagosan az osztályülés hatáskörébe utalt ügyek tárgyalása és a róluk való döntés meghozatala nem delegálható az Osztály tagjához, tisztségviselőjéhez vagy bármely más személyhez, testülethez.
- (6) A hazai akadémikusok és a nem akadémikus közgyűlési képviselők szavazati joggal vesznek részt az Osztály munkájában azzal, hogy az Akadémia tagjainak megválasztásában csak a hazai akadémikusok vesznek részt, az osztályokon doktori eljárásokban pedig csak a hazai akadémikusok és az MTA doktora címmel rendelkező nem akadémikus közgyűlési képviselők szavazhatnak.
- (7) Azok a nem akadémikus köztestületi tagok, akik nem közgyűlési képviselők, az osztályelnök felkérésére részt vállalhatnak az Osztály feladataiban, és részt vehetnek azokon a rendezvényeken, amelyeket az Osztály szervez.

- (8) Az Osztály munkájában tanácskozási joggal vesznek részt az Osztályhoz tartozó külső és tiszteleti tagok, az Osztályhoz tartozó kutatóközpontok és önálló jogi személy kutatóintézetek vezetői és a tudományos bizottságok elnökei. Számukra az Osztály a programjairól értesítést (meghívót) küld.
- (9) Az Osztály az alábbi formában ülésezik:
- az Osztály hazai akadémikusainak zárt osztályülése;
  - az Osztály szavazati joggal rendelkező tagjainak (hazai akadémikusok és nem akadémikus közgyűlési képviselők) zárt osztályülése;
  - az Osztály szavazati és tanácskozási jogú tagjainak (hazai akadémikusok; nem akadémikus közgyűlési képviselők; külső és tiszteleti tagok; az Osztály tudományos bizottságainak elnökei; az Osztályhoz tartozó kutatóközpontok és önálló kutatóintézetek főigazgatói és igazgatói) ülése;
  - korlátozottan nyílt osztályülés: az Osztályhoz tartozó köztestületi tagok részvételével zajló osztályülés;
  - nyílt osztályülés: az Osztály által meghatározottak szerint széles körben nyílt osztályülés.
- (10) Az Osztály ülésein részt vehetnek az Osztály által meghatározottak szerint állandó meghívottak, illetve amennyiben valamely, az Osztály által tárgyalt téma indokolja, adott napirendi pont tárgyalásán az Osztály felkérésére külső szakértők is részt vehetnek.
- (11) Az Osztály az akadémikusi tagjelöléssel és választással kapcsolatban az MTAtv-ben, az akadémiai Alapszabályban és Ügyrendben, továbbá az Akadémikussá választás eljárási szabályai című dokumentumban foglaltak szerint jár el.
- (12) Az Osztály a doktori ügyekkel kapcsolatban az MTAtv-ben, az akadémiai Alapszabályban és Ügyrendben, a Doktori Szabályzatban, a Doktori Tanács Eljárási Szabályzatában és Ügyrendjében, valamint jelen Ügyrend 2. sz. mellékletében foglaltak szerint jár el.
- (13) Az Osztály javaslatot tesz Széchenyi-díjra, Akadémiai Aranyéremre, Akadémiai Díjra, Akadémiai Újságírói Díjra, Eötvös József-koszorú, illetve állami kitüntetések adományozására, Akadémiai Szabadalmi Nívódíj odaítélésére.
- (14) Javaslatot tesz az Osztály a rendelkezésére álló éves utazási keret, a nemzetközi részvételű hazai rendezvények szervezésére, továbbá a külföldiek meghívására szolgáló keret felosztására.
- (15) A tudományos bizottságok javaslata alapján dönt az Osztály illetékességi körébe tartozó köztestületi tagok felvételéről.
- (16) Az Osztály kiadványfelelőst választ.
- A kiadványfelelős előkészíti a könyv- és folyóirat-kiadással kapcsolatos osztálydöntéseket, összehangolja a tudományos bizottságok könyv- (folyóirat-)kiadási javaslatait, képviseli az Osztályt a Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottságban, figyelemmel kíséri a támogatni kívánt, illetve a támogatott művek kiadásának állását, egyeztetni a művek kiadását a kiadóval.
  - A kiadványfelelős szükség szerint, de legalább évi két alkalommal tájékoztatja az Osztályt a könyv- és folyóirat-kiadás helyzetéről.

- (17) Az Osztály saját és bizottsági tevékenységéről, azok tudományos állásfoglalásairól külön kiadványban ad tájékoztatást (Évkönyv, Tájékoztató).
- (18) Az osztályülésről az illetékes tudományterületi titkárság vezetője, vagy az általa kijelölt titkársági munkatárs emlékeztetőt készít. Az emlékeztetőt az osztályelnök által a szavazati jogú tagok közül felkért hitelesítők hitelesítik. Az emlékeztető a következő osztályülés tájékoztató anyagának része. Az osztályületekről készített emlékeztetőket dátummal kell ellátni, az illetékes tudományterületi titkárság tartja nyilván és őrzí őket az MTA iktatási szabályai szerint.
- (19) Azon, az Osztály hatáskörébe tartozó ügyekben, amelyek sürgősségükre való tekintettel nem vihetők az Osztály elé, az osztályelnök a szakmailag érdekelt, bevonható és elérhető osztálytagokkal való konzultáció után személyesen dönthet. A döntésről az Osztályt a legközelebbi osztályülésen tájékoztatni köteles. E lehetőség nem terjed ki az Alapszabály 39. § (4) bekezdésében felsorolt, kizárólagosan az Osztály mint testület hatáskörébe tartozó ügyekre.

8. §

Az osztályelnök, az osztályelnök-helyettes

- (1) Az Osztály hazai akadémikus tagjai közül három évre osztályelnököt és osztályelnök-helyettes(ek)e)t választ. A megbízás idejének lejártával a tisztséget betöltők egy alkalommal újraválaszthatók, ugyanazt a tisztséget egy személy összesen kétszer töltheti be.
- (2) Az osztályelnök képviseli az Osztályt, vezeti az osztályüléseket, a székfoglaló üléseket, összehangolja az Osztályhoz tartozó tudományos bizottságok munkáját, beszámol az Osztálynak az elnökségi ülések napirendjére kerülő kérdésekről és az Elnökség határozatairól, valamint a két osztályülés között megtett intézkedésekről, önálló döntési jogkört gyakorol a 7. § (14) bekezdésében meghatározott módon, megküldi jóváhagyásra az Elnökségnek az osztályügyrendet, illetve a módosításait, tájékoztatja az Akadémia elnökét vagy illetékes alelnökét az osztálynak a más osztályok vagy az Akadémia egésze szempontjából is jelentős tevékenységéről és állásfoglalásairól, jegyzi a 3. § (2) bekezdésében meghatározott módon az Osztálynak a tudományterületet érintő kérdésekben tett elvi állásfoglalását, egyedi kérdésben történő véleménynyilvánítását. Az állásfoglalások közzététele során az akadémiai Alapszabály 3. §-ában szabályozottak szerint kell eljárni. Multidiszciplináris tudományos kérdésekben tartja a kapcsolatot az érintett osztályokkal.
- (3) Az osztályelnök a (2) bekezdésben meghatározott képviseleti jogkörében ellátott feladatok végrehajtásáról tájékoztatja az Osztályt.
- (4) Az Osztály elnökét távollétében az osztályelnök-helyettes(ek) helyettesíti(k).Az osztályülést az Osztály elnöke és helyettese távollétében az Osztály elnöke által az Osztály hazai akadémikusok közül felkért tagja vezeti.
- (5) Az osztályelnöki, osztályelnök-helyettesi tisztség akadémiai ciklus közben történt megüresedése esetén, az Osztály új osztályelnököt, illetve osztályelnök-helyettest választ. Az így elnyert megbízás ideje nem számít bele a 8. § (1) bekezdésében szabályozott tisztségviselési időtartamba.

- (6) Az Osztálynak a jelen Ügyrendben, az MTAtv-ben, az akadémiai Alapszabályban és Ügyrendben, valamint a további akadémiai szabályozásokban meghatározottak szerinti működéséért az Osztály elnöke felelős.
- (7) Az osztályelnök-helyettes:
  - a) felügyeli a tudományos bizottságok munkáját, az Osztály, illetve az Akadémia által adott feladatok teljesítését,
  - b) évenként minimum kétszer ülést hív össze a bizottságok tisztségviselőinek tájékoztatására, a tudományos bizottságok munkájához kapcsolódó feladatok megbeszélésére,
  - c) az osztály hatáskörébe tartozó körben ellenőrzi a könyv- és folyóirat kiadás helyzetét, főszerkesztőként felügyeli az osztály beszámolók tartalmi és formai kérdéseivel kapcsolatos munkákat,
  - d) elnökként vezeti az Osztály Doktori Véleményező Bizottságának (ODVB) munkáját,
  - e) ellátja a Tájékoztatóval kapcsolatos főszerkesztői teendőket,
  - f) áttekinti és jóváhagyja az osztályülésekről és az ODVB megbeszélésekről készült emlékeztető tartalmát.

9. § Döntéshozatal

- (1) Az Osztály döntéseit szavazással hozza; az így meghozott, sorszámmal és dátummal ellátott határozatba foglalja.
- (2) Az Osztály a tudományterületei szerint illetékes szakmai (tudományos) kérdésekben véleményét sorszámmal és dátummal ellátott állásfoglalásban nyilvánítja ki.
- (3) Az Osztály testületi ülés keretében vagy távollévők közötti döntéshozatali (szavazási) rendjére az Alapszabály I. sz. melléklete 4. §-ában a döntéshozó testületek szavazási módjára foglaltak irányadók azzal, hogy az Osztályon (a távollévők közötti szavazás kivételével) a szavazásra jogosultak számából a tartósan külföldön tartózkodók számát és a 70 éven felülieket, ha nincsenek jelen, le kell vonni.

10. § Honlap

- (1) Az Osztály internetes honlapot üzemeltet.
- (2) A honlap szélesebb nyilvánosságnak szánt része tartalmaz adatokat az Osztályról (például a tagjainak a névsorát, közgyűlési képviselőinek adatait, díjait, díjazottjainak névsorát, könyv- és folyóirat-kiadására vonatkozó, illetve történeti adatokat, kutatócsoportjait, képviselőit különböző tudományos szervezetekben, köztestületének adatait stb.), az egész Osztály számára hasznos információkat (magasabb szintű szabályzatok, rendezvények stb.), az Osztály által elfogadott dokumentumokat (ügyrendek), az Osztály és a bizottságok emlékeztetőinek nyilvános részét, illetve kitöltendő űrlapokat (ezek díjjavaslatra, egyéni kiküldetésre, külföldi vendég fogadására, a köztestületbe történő belépésre, pályázat elbírálására stb. vonatkoznak).
- (3) A honlap korlátozott hozzáférésű része (a továbbiakban KOHO) jelszóval védett, csak az osztálytagok számára érhető el. Ide kerülnek fel az osztályülések anyagai (emlékeztetők,

javaslatok, doktori ügyek anyagai stb.) legalább nyolc nappal az ülés előtt, amiről az osztálytagok egyidejűleg elektronikus postán értesítést kapnak.

- (4) A honlapot az osztályelnök irányítása és az MTA Titkárság Szervezési Titkársága vezetőjének szakmai felügyelete mellett az illetékes tudományterületi titkárság vezetője kezeli, aki kizárólagos feltöltési joggal rendelkezik (a feladat ellátását delegálhatja a tudományterületi titkársághoz tartozó szakreferensnek). Mind a nyilvános részt, mind a KOHO-t mindenki más csak olvasásra, letöltésre használhatja.
- (5) Az Osztály a honlap tartalmi működtetésére szerkesztőbizottságot létesíthet.

11. § Kommunikáció

- (1) Az osztályülések közötti időszakban az osztálytagokkal való kommunikáció elsősorban elektronikus levelezés útján zajlik, a jelen ügyrendekben és a vonatkozó további akadémiai szabályozásokban előírt határidők betartásával.
- (2) Az Osztály tagjai az (1) bekezdés szerint elektronikus úton kapják meg az osztályülésre szóló, a napirendet tartalmazó meghívót és az ülés anyagait (esetleg csak a KOHO-ban található mellékletre való hivatkozással). A doktori ügyekben keletkező anyagok kiküldéséről az Akadémia Doktori Szabályzata, a Doktori Tanács Eljárási Szabályzata és Ügyrendje, valamint jelen Ügyrend 2. sz. melléklete rendelkezik.
- (3) Minden osztálytag kérheti nyomtatásban – akár esetenként is – az ülésekről készült, kizárólag elektronikus úton hozzáférhető dokumentumokat, kivéve a doktori pályázatoknak a pályázó által benyújtott anyagait, amelyek megtekintéséről az Akadémia Doktori Szabályzata, a Doktori Tanács Eljárási Szabályzata és Ügyrendje, valamint jelen Ügyrend 2. sz. melléklete rendelkezik.
- (4) A tudományterületi titkárság az Osztály bizottságainak előzőektől eltérő postázási igényeit a bizottsági ügyrendben megfogalmazottaknak megfelelően elégíti ki.

Jelen Ügyrendet az Osztály 2012. március 7-én tartott ülésén 50/2012 (III. 7.) sz. határozatával fogadta el.

Az Ügyrendet a Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége 2012. június 26-án tartott ülésén 38/2012. (VI. 26.) számú határozatával hagyta jóvá.

AZ AGRÁRTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA ÁLTAL LÉTREHOZOTT ÉS MŰKÖDTETETT BIZOTTSÁGOK

Tudományos bizottságok:

- a) Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottság (maximálisan engedélyezett létszáma az alanyi jogú akadémikus és közgyűlési képviselők nélkül: 31 fő)
- b) Agrár- és Bioműszaki Tudományos Bizottság (maximálisan engedélyezett létszáma az alanyi jogú akadémikus és közgyűlési képviselők nélkül: 25 fő)
- c) Állatnemesítési, -tenyésztési, Takarmányozási és Gyepgazdálkodási Tudományos Bizottság (maximálisan engedélyezett létszáma az alanyi jogú akadémikus és közgyűlési képviselők nélkül: 31 fő)
- d) Állatorvos-tudományi Bizottság (maximálisan engedélyezett létszáma az alanyi jogú akadémikus és közgyűlési képviselők nélkül: 25 fő)
- e) Erdészeti Tudományos Bizottság (maximálisan engedélyezett létszáma az alanyi jogú akadémikus és közgyűlési képviselők nélkül: 25 fő)
- f) Kertészet- és Élelmiszer-tudományi Bizottság (maximálisan engedélyezett létszáma az alanyi jogú akadémikus és közgyűlési képviselők nélkül: 31 fő)
- g) Mezőgazdasági Biotechnológiai Tudományos Bizottság (maximálisan engedélyezett létszáma az alanyi jogú akadémikus és közgyűlési képviselők nélkül: 25 fő)
- h) Növénynemesítési Tudományos Bizottság (maximálisan engedélyezett létszáma az alanyi jogú akadémikus és közgyűlési képviselők nélkül: 25 fő)
- i) Növényvédelmi Tudományos Bizottság (maximálisan engedélyezett létszáma az alanyi jogú akadémikus és közgyűlési képviselők nélkül: 25 fő)
- j) Talajtani, Vízgazdálkodási és Növénytermesztési Tudományos Bizottság (maximálisan engedélyezett létszáma az alanyi jogú akadémikus és közgyűlési képviselők nélkül: 31 fő)

Osztályközi tudományos bizottságok:

Mikrobiológiai Osztályközi Tudományos Bizottság (maximálisan engedélyezett létszáma az alanyi jogú akadémikus és közgyűlési képviselők nélkül: 15 fő)

Osztályközi állandó bizottságok

- a) Állatkísérleti Osztályközi Állandó Bizottság (maximális létszáma: 18 fő)
- b) Agrártörténeti és Faluszociológiai Osztályközi Állandó Bizottság (maximális létszáma: 23 fő)
- c) Környezet és Egészség Osztályközi Állandó Bizottság (maximális létszáma: 24 fő)
- d) Magyar Nyelvi Osztályközi Állandó Bizottság (maximális létszáma: 30 fő)
- e) Hidrológiai Osztályközi Állandó Bizottság (maximális létszáma: 27 fő)
- f) Bioinformatikai Osztályközi Állandó Bizottság (maximális létszáma: 20 fő)

AZ AGRÁRTUDOMÁNYOK OSZTÁLYÁNAK DOKTORI ÜGYEKRE IRÁNYADÓ ELJÁRÁSRENDJE

Agrártudományok Osztálya

Az osztályhoz tartozó, doktori ügyekben eljáró bizottságok:

Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottság
Agrár- és Bioműszaki Tudományos Bizottság
Állatnemesítési, -tenyésztési, Takarmányozási és Gyepgazdálkodási
Tudományos Bizottság
Állatorvos-tudományi Bizottság
Erdészeti Tudományos Bizottság
Kertészet- és Élelmiszer-tudományi Bizottság
Mezőgazdasági Biotechnológiai Tudományos Bizottság
Növénynemesítési Tudományos Bizottság
Növényvédelmi Tudományos Bizottság
Talajtani, Vízgazdálkodási és Növénytermesztési Tudományos Bizottság

Tartalomjegyzék

Agrártudományok Osztálya	1
Ügyrend	13
AZ MTA Agrártudományok osztályának doktori követelményrendszere.....	22
Általános követelmények.....	22
<i>Formai követelmények .....</i>	<i>22</i>
<i>Tartalmi követelmények.....</i>	<i>24</i>
<i>Az MTA Agrártudományok Osztálya tudományterületi minimumkövetelményei.....</i>	<i>25</i>
<i>Követelmények a doktori műre és a tézisekre vonatkozóan .....</i>	<i>26</i>
<i>Mit kell a kérelmezőnek benyújtania?.....</i>	<i>27</i>
A doktori habitusvizsgálathoz benyújtandó adatlapok	29
<i>Kérelem.....</i>	<i>29</i>
<i>Tudományos munkásság összefoglalása.....</i>	<i>32</i>
<i>Tudományos közéleti adatlap.....</i>	<i>33</i>
<i>Társ szerzői nyilatkozat .....</i>	<i>36</i>
<i>MTMT táblázat.....</i>	<i>37</i>
A tudományos bizottságok speciális követelményrendszerei	40
<i>Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottság.....</i>	<i>40</i>
<i>Agrár- és Bioműszaki Tudományos Bizottság.....</i>	<i>42</i>
<i>Erdészeti Tudományos Bizottság.....</i>	<i>43</i>
<i>Állatorvos-tudományi Bizottság .....</i>	<i>44</i>
<i>Állatnevelési, -Tenyésztési, Takarmányozási és Gyepgazdálkodási Tudományos Bizottság.....</i>	<i>47</i>
<i>Kertészeti- és Élelmiszer-tudományi Bizottság .....</i>	<i>49</i>
<i>Mezőgazdasági Biotechnológiai Tudományos Bizottság .....</i>	<i>49</i>
<i>Növénynevelési Tudományos Bizottság.....</i>	<i>52</i>
<i>Növényvédelmi Tudományos Bizottság.....</i>	<i>53</i>
<i>Talajtani, Vízgazdálkodási és Növénytermesztési Tudományos Bizottság.....</i>	<i>54</i>

Ügyrend

AZ MTA AGRÁRTUDOMÁNYOK OSZTÁLYÁNAK AZ MTA DOKTORA TUDOMÁNYOS CÍM MEGSZERZÉSÉÉRT INDÍTOTT ELJÁRÁSBAN VALÓ KÖZREMŰKÖDÉSÉRŐL

Ezt az Ügyrendet a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvénnyel, a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) Alapszabályával és Ügyrendjével, az MTA Doktori Szabályzatával (11/2011 [XII. 5.] KGY határozat), valamint a Doktori Tanácsának Eljárási Szabályzatával és Ügyrendjével együtt kell alkalmazni.

I.

Eljárási szabályok

A doktori ügyekben eljáró testületek és személyek

(D. Sz. II. fejezet 9., 16., 17. §)

1. §

(1) Az MTA doktora tudományos cím megszerzéséért indított eljárásban (a továbbiakban: doktori eljárás) testületként járnak el az MTA Agrártudományok Osztálya (a továbbiakban: osztály), az osztály tudományos/doktori bizottságai (a továbbiakban: bizottság), amelyek a következők:

Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottság
Agrár- és Bioműszaki Tudományos Bizottság
Állatnemesítési, -tenyésztési, Takarmányozási és Gyepgazdálkodási Tudományos Bizottság
Állatorvos-tudományi Bizottság
Erdészeti Tudományos Bizottság
Kertészet- és Élelmiszer-tudományi Bizottság
Mezőgazdasági Biotechnológiai Tudományos Bizottság
Növénynemesítési Tudományos Bizottság
Növényvédelmi Tudományos Bizottság
Talajtani, Vízgazdálkodási és Növénytermesztési Tudományos Bizottság.

(2) A doktori eljárásban a jelen Ügyrendben, illetve a vonatkozó akadémiai szabályozásokban külön meghatározott esetekben saját hatáskörében járhat el az osztály elnöke, a bizottság elnöke és az előterjesztő.

(3) A doktori eljárásnak az osztályt érintő ügyszakában az eljárással kapcsolatos szervezési és végrehajtási feladatokat az osztály titkársági szakreferense az osztály, az Osztály Doktori Véleményező Bizottsága (ODVB) támogatásával – az MTA Doktori Tanácsa (a továbbiakban: Doktori Tanács) Titkárságával együttműködve – látja el.

Az eljárás megindulása

(D. Sz. III. fejezet 25. §, 31. §)

2. §

Az osztály doktori ügyben a Doktori Tanács elnökének az osztály elnökéhez címzett megkeresésére jár el. A megkereséshez a kérelmező által benyújtott valamennyi iratot (a továbbiakban: iratok) a Doktori Tanács Titkársága küldi meg az osztálynak és biztosítja a kérelmező elektronikus úton beküldött adataihoz való hozzáférést.

Illetékesség

(D. Sz. 31–32. §)

3. §

(1) Az osztály elnöke a Doktori Tanács elnökének megkeresését – a beérkezésétől számított 15 napon belül – megvizsgálja abból a szempontból, hogy az eljárás lefolytatására az osztály tudományág szerint illetékes-e. Ennek során kikéri az ODVB véleményét, arról, hogy a pályázó által megjelölt tudományos bizottság illetékes-e a habitusvizsgálat lefolytatására. Inter- és multidiszciplináris pályázat esetén az osztály határideje 30 nap lehet.

(2) Az illetékesség vizsgálata során a D. Sz. rendelkezéseit (31–32. §) kell alkalmazni.

(3) Ha az osztály elnöke megállapítja az osztály illetékességét az eljárásra, kijelöli az ügy előkészítésére tudományág szerinti illetékes tudományos bizottságot, és megküldi az iratokat a bizottság elnökének.

4. §

A tudományos bizottság nevében a bizottság elnöke az iratok kézhezvételétől számított 15 napon belül nyilatkozik a bizottság illetékességéről (amennyiben a bizottság illetékesnek tartja magát, elindítja a doktori habitusvizsgálati eljárást; ha illetékessége hiányát állapítja meg, a kérelmet visszaküldi az osztálynak). E határidő elteltével – ha a bizottság elnöke nyilatkozatot nem tesz – az eljárás lefolytatásának előkészítésére a bizottságot illetékesnek kell tekinteni. Ha a bizottság illetékességének hiányát állapítja meg, állásfoglalását érdemi indoklással köteles ellátni. Inter- és multidiszciplináris pályázat esetén az illetékességről a tudományos bizottság dönt. Az osztály elnökének nyilatkoznia kell arról, hogy az osztály befogadó vagy együttműködő osztályként vesz-e részt az eljárásban.

A tudományos/doktori bizottság feladatai

(D. Sz. 17., 33. §)

5. §

A bizottság az osztály elnökének kijelölése alapján jár el, és látja el a D. Sz. 17. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott feladatokat. A bizottság a doktori kérelemben foglaltak vizsgálatát az iratok hozzá való beérkezésétől számított 60 napon belül folytatja le, amelyből az előterjesztőknek 30 nap áll rendelkezésükre előterjesztésük elkészítésére. A bizottság érdemi állásfoglalását a jelzett határidőn belül írásban közli az osztállyal.

A tudományos/doktori bizottság eljárása

(D. Sz. 17., 19–21., 23., 33. §)

6. §

(1) A doktori eljárásban a kérelmező tudományos tevékenységének vizsgálatát és annak eredményeit az ügyben eljáró testületek számára (a bírálóbizottság előtt lefolytatandó nyilvános vita kivételével) előterjesztők mutatják be. A tudományos bizottság elnöke az iratokat – előterjesztés elkészítése érdekében – a bizottság szakmailag illetékes két tagjának (előterjesztők) adja át. A tudományos bizottságban kivételes esetben, ha az érintett szakterületnek megfelelő akadémikus vagy MTA doktora címmel rendelkező személyekből a két előterjesztő nem állítható ki, a feladattal legfeljebb egy, csak PhD- vagy azzal egyenértékű fokozattal rendelkező személy is megbízható. Az előterjesztők előterjesztésüket a kérelmező tudományos munkásságáról, az eljárás lefolytatásának lehetőségéről (D. Sz. 25. §) és a lehetséges hivatalos bírálóról, valamint a bírálóbizottságról egymástól függetlenül, írásban nyújtják be a bizottságnak. Rövid értekezés benyújtása esetén a kérelmező korábbi tudományos teljesítményét publikációi alapján elemzik. Indokolt esetben egyik előterjesztőnek olyan szakember is felkérhető, aki nem tagja a bizottságnak.

(2) A bizottság elnöke felkéri az előterjesztőket, hogy a kérelmező által benyújtott *Közleményjegyzék*, az MTMT összefoglaló táblázat (egyben publikációs adatlap) és a *Tudományos közéleti adatlap* adatait tételesen értékeljék a D. Sz. 33. § (2) bekezdés körében az alábbi szempontok alapján:

– Ellenőrizték, hogy az MTMT összefoglaló táblázat számadatai megegyeznek-e a *Közleményjegyzék* és a *Hivatkozási jegyzék* adataival („igen/nem”) – ha nem, adják meg, melyik tétel nem azonos a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) által nyilvántartott adatokkal.

– Véleményezzék a pályázó *Tudományos munkásságának összefoglalása* alapján a pályázat tudományos értékének súlyát, és adjanak számszerű, 1–5 fokozatú értékelést is (5 a legmagasabb).

– Nyilatkozzanak róla, hogy a habitusvizsgálathoz kért adatok értékelhetők-e; esetleg nem hiányosak, nem bizonyítottak vagy félreérthetők-e. (A habitusvizsgálathoz kért valamennyi információnál a *nemleges* válasz is kötelező.) Az *Adatlapok* minden pontját véleményezni kell. Ezekon kívül *összeségében* értékeljék a kérelmező szakmai/tudományos és tudományos közéleti aktivitását. Mindkét szempontot „kiemelkedő”, „közepes” vagy „gyenge” minősítéssel értékeljék.

– Ismertessék a kérelmező tudományometriai adatait, nyilatkozzanak róla, hogy az MTMT összefoglaló táblázatában feltüntetett adatok alapján a pályázó tudománymérési értékei megfelelnek-e a bizottság minimális követelményeinek. Ha igen, értékeljék a publikációs aktivitását („kiemelkedő”, „közepes”, „gyenge”).

– Értékeljék a pályázó tudományos munkájának *idézettőségét* („kiemelkedő”, „közepes”, „gyenge”).

(3) A D. Sz. 33. § (7) bekezdés alapján a vizsgálat során nem kerül sor a doktori mű érdemi részletes vizsgálatára; a mű formájával és tartalmával csak annyiban kell foglalkozni, hogy annak alapján megállapítható legyen,

a) a kérelmező helyesen jelölte-e meg a szakterületet;

- b) a doktori mű elbírálásra formailag alkalmas-e;
- c) rövid értekezés benyújtása esetén annak alapján az eljárás lefolytatható-e;
- d) kik lehetnek azok a szakmailag illetékes bírálók és bírálóbizottsági tagok, akik leginkább illetékesek a doktori bírálati eljárásban.

(4) A bizottság valamennyi tagja számára legalább 8 nappal az ülés előtt elektronikus vagy írásos formában hozzáférhetővé kell tenni a kérelmező tudományos munkásságának összefoglalását, publikációs jegyzékét és hivatkozási jegyzékét, a kérelmező által elektronikusan benyújtott anyagokat, valamint a bizottsági előterjesztők írásos véleményét.

(5) A bizottság az előző bekezdésekben említett előterjesztéseket érdemben tárgyalja, és különösen a következő kérdésekben foglal egymástól elkülönítve állást:

- a) a kérelmezőnek tudományos munkássága alapján adományozható-e doktori cím (D. Sz. 1. § (1) bekezdés),
- b) a benyújtott doktori mű (D. Sz. 26. §) elbírálásra alkalmas-e, javasolja-e az osztálynak rövid értekezés alapján az eljárás lefolytatását,
- c) kiket javasol hivatalos bírálóknak, illetve a bírálóbizottság tagjainak.

Ennek során a tudományos bizottság a benyújtott értekezés érdemi részletes vizsgálatát mellőzi; az értekezés tartalmával annyiban foglalkozik, hogy az elbírálásra formailag alkalmas vagy alkalmatlan-e (ennek keretében nyilatkozik arról, hogy a benyújtott értekezés nem ugyanazon dolgozat-e, amelynek alapján a pályázó korábban a PhD- vagy kandidátusi tudományos fokozatát, illetve habilitációs tudományos címét szerezte), illetve rövid értekezés alapján az eljárás lefolytatható-e. Az a) és b) pontban foglaltak szerinti állásfoglalást indoklással kell ellátni.

(6) A tudományos bizottság a kérelmező meghallgatását rendelheti el (D. Sz. 33. § (10) bekezdés), ha

- azt az előterjesztések tárgyalásakor azt szükségesnek tartja,
- az az előterjesztések meghallgatása után szükségesnek látszik.

(7) A doktori eljárásban a tudományos bizottság ülése akkor határozatképes (D. Sz.17. § (3) bekezdés), ha azon jelen van

- a) az ügy összes előterjesztője, továbbá
- b) a doktori eljárásban szavazati joggal rendelkező tagjainak legalább a fele azzal, hogy a szavazásra jogosultak számából le kell vonni azokat a tagokat, akikkel szemben az eljárásban összeférhetetlenség áll fenn. A határozatképességet az Asz. 40. § (7) bekezdés alapján kell megállapítani.

(8) A tudományos bizottság az előterjesztők előzetesen írásban benyújtott véleménye ismeretében tárgyalhatja az ügyet. A bizottság álláspontjának kialakítását szolgáló ülésen a bizottság valamennyi tagja részt vesz, azonban csak a D. Sz. 17. §-ának (3) bekezdésében megjelöltek szavaznak. A határozatképességet az Asz. 40. (7) bekezdés alapján kell megállapítani. Az elektronikus szavazás a doktori eljárás bizottsági ügyszakában nem alkalmazható.

A tudományos bizottság

– a doktori habitusról és annak alapján a doktori mű bírálati eljárásra bocsátásáról 1–5 pontos rendszerű szavazással alakítja ki véleményét. A szavazás eredménye akkor pozitív, ha a pontok száma meghaladja a szavazásban részt vevők által adható legnagyobb összesített pontszám 70%-át.

– a rövid értekezés alapján lefolytatható eljárás engedélyezéséről, valamint a többi kérdésben „igen/nem” szavazatokkal dönt. Érvényes döntéshez a szavazásban részt vevők 50 százalékot meghaladó egynemű szavazata szükséges.

(9) A tudományos bizottság nyílt szavazással (igen/nem) dönt ügyrendi és eljárási kérdésekről, a hivatalos bírálókról, valamint a bírálóbizottság személyi összetételéről szóló javaslatról. Ha a bizottság egy szavazati jogú tagja titkos szavazást kér, azt el kell rendelni.

(10) Az állásfoglalást akkor lehet teljesnek tekinteni, ha mind a (8) bekezdésben részletezett titkos, mind pedig a (9) bekezdésben részletezett a hivatalos bírálókról, valamint a bírálóbizottság személyi összetételéről szóló nyílt szavazás ugyanazon a bizottsági ülésen érvényesen lezajlott.

A tudományos bizottság állásfoglalása

7. §

(1) A hivatalos bírálókról és a bírálóbizottság személyi összetételéről az eljárásra bocsáthatóság vizsgálata után akkor is állást kell foglalni, ha a bizottság alkalmatlannak tartja a kérelmezőt a doktori cím megszerzésére. Lehetőség szerint valamennyi hivatalos bíráló és a bírálóbizottsági tisztségviselő és tag helyettesítésére tartalék tagot is ki kell jelölni.

(2) A tudományos bizottság állásfoglalásának azt a részét, amely a pályázó tudományos munkásságának értékeléséről, valamint a rövid értekezés alapján lefolytatható eljárásról szól (a D. Sz. 26. §-a (5) bekezdésnek megfelelően), szakmai indoklással kell ellátni. Nem kell indokolni a hivatalos bírálók és a bírálóbizottság személyi összetételére vonatkozó javaslatot.

(3) A tudományos bizottság üléséről emlékeztetőt kell készíteni, amelynek kötelező tartalmi elemei: az ülés határozatképességének megállapítása, a határozathozatalhoz szükséges minimális szavazati szám, az előterjesztő személye, a szavazásra feltett kérdés, a szavazást megelőző vitában elhangzó érvek és a szavazás eredménye.

(4) A tudományos bizottság üléséről az emlékeztetőt a bizottság titkára készíti el. A bizottság állásfoglalását annak indoklásával együtt az emlékeztetőbe kell foglalni. A bizottság állásfoglalását – vagyis az ülésről szóló emlékeztetőből szerkesztett kivonatot – a bizottság elnöke és titkára írja alá, és az ülést követő 15 napon belül, az előterjesztők írásos véleményével együtt megküldi az osztály elnökének.

Az osztály eljárása

(D. Sz. 34. §)

8. §

(1) Az osztály a tudományos bizottság állásfoglalását – annak beérkezésétől számított 60 napon belül – ülésen tárgyalja. Az ügy előterjesztésére az osztály elnöke – ésszerű határidő

megjelölésével – az osztály szakma szerint illetékes egy tagját (D. Sz. 21. §) (a továbbiakban: osztály-előterjesztő) kéri fel.

(2) Ha az osztály-előterjesztő véleménye eltér a tudományos bizottság állásfoglalásától, vagy annak kiegészítését tartja szükségesnek, előterjesztését írásba foglalja. Ha az osztály-előterjesztő egyetért a tudományos bizottság állásfoglalásával, és annak kiegészítését nem tartja szükségesnek, azt a dátum feltüntetésével feljegyzí a tudományos bizottság állásfoglalását tartalmazó iraton, és aláírja.

(3) Az osztály-előterjesztő véleményezi a tudományos bizottság előterjesztését, nyilatkozik róla, hogy a tudományos bizottság megfelelően járt-e el a habitusvizsgálati eljárás során (ismerteti az esetlegesen felmerült ügyrendi vagy etikai kérdéseket), továbbá nyilatkozik arról, hogy a doktori pályázat teljesíti-e az osztály minimumkövetelményeit, és ezt a tudományos bizottsági előterjesztők értékelték-e, ismerteti a bizottsági állásfoglalást. Az osztály-előterjesztő írásba foglalt előterjesztését, illetőleg a tudományos bizottság állásfoglalására feljegyzett egyetértését (a továbbiakban ezek együtt: előterjesztés) az osztály elnökének küldi meg.

(4) Az osztály elnöke megvizsgálja az előterjesztést abból a szempontból, hogy az tárgyalásra alkalmas-e.

a) Ha az osztály elnöke az előterjesztést tárgyalásra alkalmasnak tartja, felveszi a következő ülés napirendjére, és az osztály titkársági szakreferense közreműködésével gondoskodik róla, hogy az érdemi döntéshez szükséges anyagot – beleértve a kérelmező tudományos előéletét és az érdemi döntéshez szükséges valamennyi iratot – elektronikusan vagy írásban az osztály valamennyi tagja az ülés előtt legalább 8 nappal megkapja. A jelölt publikációs adatai és hivatkozási listája az MTMT adatbázisában elérhető, így ezek nem kerülnek kiküldésre.

b) Ha az osztály elnöke az előterjesztést nem tartja tárgyalásra alkalmasnak, az osztály-előterjesztőt véleménye kiegészítésére hívhatja fel – megjelölve előterjesztése hiányosságát, továbbá a kérelem megítélésére további más osztály-előterjesztőt is felkérhet azzal, hogy előterjesztését 30 napon belül készítse el. Az ügy tárgyalására akkor kerülhet sor, ha mindkét előterjesztést benyújtották; ilyen esetben az osztály a tudományos bizottság állásfoglalását az előterjesztések beérkezésétől számított 30 napon belül tárgyalja.

(5) Ha az ügyben két vagy több előterjesztés készült, azok csak együttesen tárgyalhatók.

(6) Az osztály ülésére – tanácskozási joggal – a tudományos bizottság előterjesztőit meg lehet, elnökét meg kell hívni.

9. §

(D. Sz. 16. §; 26. §)

(1) Az osztály ülésén az osztály-előterjesztő nyilatkozik róla, hogy írásbeli előterjesztését fenntartja-e.

(2) Az osztály-előterjesztő nyilatkozata után az osztály elnöke megnyitja a vitát. Az osztály-előterjesztő először az osztály tagjainak kérdéseire válaszol. Ezt követi az érdemi vélemény kifejtése a kérelmező tudományos munkásságáról.

A doktori eljárásban a tudományos osztály ülése akkor határozatképes, ha azon jelen van

a) az ügy minden előterjesztője, továbbá

b) a szavazati joggal rendelkező tagjainak legalább a fele azzal, hogy a szavazásra jogosultak számából le kell vonni azokat a tagokat, akikkel szemben az eljárásban összeférhetetlenség (D. Sz. 23. §) áll fenn, illetve a határozatképességet az Asz. 40. § (7) bekezdés alapján kell megállapítani.

(3) Az előterjesztés tárgyalását követően az osztály elnöke titkos szavazást rendel el. A tudományos munkásság érdemi megítéléséről az osztály a D. Sz. 16. §-ának (4) bekezdése szerinti szavazati joggal rendelkező tagjai titkos szavazással, „igen/nem” szavazatokkal döntenek. Az érvényes döntéshez a jelen lévő szavazásra jogosultak 50 százalékot meghaladó egynemű szavazata szükséges.

(4) A rövid értekezés kivételes forma. A tudományos osztály illetékes tudományos bizottságának előzetes állásfoglalásának figyelembevételével dönt arról, hogy a kérelmező által már elért, általánosan elismert, kiemelkedő, nagy hatású tudományos teljesítmények (pl. életmű, tudományos alkotás) vagy a tudományszakban általános témaművelési mód alapján a konkrét esetekben a doktori eljárás lefolytatható-e rövid értekezés alapján. A rövid értekezéshez külön összefoglalót kell mellékelni. A rövid értekezés alapján „igen/nem” szavazatokkal kell döntenie; rövid értekezés alapján akkor folytatható le az eljárás, ha a jelen lévő szavazásra jogosultak 50 százalékot meghaladó többsége egynemű szavazatával mellette dönt.

(5) Az állásfoglalást és érdemi indokait írásba kell foglalni. A szavazás után az állásfoglalás indokait az osztály elnöke szóban összefoglalja. Az állásfoglalás tartalmát és az indokolást – a megbeszélés során elhangzottak alapján – az osztály titkársági szakreferense foglalja írásba, és az osztály elnöke hagyja jóvá.

(6) Ha a szavazásban részt vevő osztálytag a szavazással kialakított állásfoglalással nem ért egyet, vagy ha az előző bekezdésben említett elnöki összefoglalóban foglaltakat lényegesen másképpen tartja megalapozottnak, az ülést követően 8 napon belül írásban különvéleményt nyújthat be. A különvéleményt az osztály állásfoglalását tartalmazó irathoz kell csatolni.

A hivatalos bírálók és a bírálóbizottság kijelölése

(D. Sz. 20., 36. §)

10. §

(1) A doktori bírálati eljárás a hivatalos bírálók és a bírálóbizottság felkérésével indul. A hivatalos bírálókat a Doktori Tanács (annak titkára), a bírálóbizottság tagjait a Doktori Tanács Titkárságának vezetője kéri fel, az összeférhetetlenség és az elfogultság szabályainak (D. Sz. 23. §) figyelembevételével. A bírálóbizottság kijelölésével az osztály a doktori műben foglalt tudományos eredmények minősítésére vonatkozó szakmai döntési illetékességét a bírálóbizottságra ruházza át.

(2) Indokolt esetben hivatalos bírálóként legfeljebb egy külföldi szakember is megbízható (D. Sz. 20. §).

(3) Hivatalos bírálónak az osztály három szakembert (és két tartalékot) jelöl ki. Közülük legfeljebb egy lehet PhD-fokozattal rendelkező, amennyiben az érintett szakterületnek megfelelő akadémikus vagy MTA doktora címmel rendelkező személyekből a három kötelezően előírt bíráló nem állítható ki. Ha az osztálynak kikötései vannak arra vonatkozóan, hogy melyik hivatalos bíráló helyett melyik tartalék bíráló járhat el, határozatában erről kifejezetten rendelkeznie kell.

(4) Az osztály-előterjesztő a bizottság javaslatától eltérhet: ha mást javasol e feladat ellátására, azt az osztály ülésén szóban köteles indokolni.

(5) Az osztály a hivatalos bírálók személyéről, a bírálóbizottság személyi összetételéről nyílt szavazással és „igen/nem” szavazatokkal, egyszerű többséggel dönt. Döntését nem kell indokolnia.

11. §

(1) Az osztály elnöke egyetlen iratba foglalva küldi meg a Doktori Tanács elnökének az osztály állásfoglalását, amely általában két, rövid értekezés benyújtása esetén három részből áll:

a) javaslat a doktori habitusvizsgálat eredménye alapján a kérelmező tudományos munkásságának megítéléséről és a bírálati eljárás lefolytatásáról;

b) nyilatkozat arról, hogy a kérelmező tudományos teljesítménye van-e olyan kiemelkedő és nagy hatású, hogy a doktori eljárás rövid értekezés alapján is lefolytatható;

c) a bírálók és a bírálóbizottság tagjainak kijelölése.

Megküldi továbbá az osztály ügyben eljáró doktori bizottságának a kérelmező habitusvizsgálati eljárását tartalmazó állásfoglalását a szavazás részletes eredményével, valamint a bizottsági ügyszakban eljáró két előterjesztő írásos véleményét.

(2) A Doktori Tanács elnöke tájékoztatja az osztály elnökét arról, hogy az eljárás engedélyezéséről és a vitára bocsátásról a Doktori Tanács milyen döntést hozott.

Eljárás a nyilvános vita után

(D. Sz. 45. §)

12. §

(1) A nyilvános vita után – három napon belül – a bírálóbizottság elnöke a bírálóbizottság írásba foglalt és indoklással ellátott állásfoglalását az MTA Doktori Tanácsa Titkárságának nyújtja be, amely azt haladéktalanul megküldi az osztálynak.

(2) Az osztály megvizsgálja a bírálóbizottság állásfoglalását. Az osztályülésen előterjesztő a bírálóbizottság elnöke, akadályoztatása esetén a bizottság általa felkért tagja. Amennyiben ügyrendi vagy tudományetikai kifogás nem merül fel, vagy az osztályszavazás eredménye alapján nem áll fenn ügyrendi vagy tudományetikai vétség, az osztály a bírálóbizottság döntését felterjeszti a Doktori Tanácshoz elfogadásra. Ha ügyrendi vagy tudományetikai kifogás merül fel, a tudományos osztály szavazással dönt a kérdésről. A szavazás eredményétől függően fordul az osztály ügyrendi kérdésben a Doktori Tanács Ügyrendi Bizottságához, etikai kérdésben az MTA Tudományetikai Bizottságához. Erről szóló határozatát az osztály megküldi a Doktori Tanácsnak.

(3) Amennyiben ügyrendi, vagy tudományetikai kifogás nem merül fel, az osztály a D. Sz. 16.§ (2) bekezdés f) pontja és (4) bekezdése figyelembevételével titkos, többségi „igen/nem” szavazatokkal megerősíti a bírálóbizottság döntését. A megerősítés elutasítását köteles indokolni, amely a (2) bekezdésben meghatározott (ügyrendi vagy tudományetikai) ok lehet.

13. §

(1) Az eljárás során készült állásfoglalásokat a kérelmező a hatályos szabályzat előírásai szerint megtekintheti.

(2) Az osztály doktori ügyeket július és augusztus hónapban nem tárgyal: az elintézési határidőt ennek megfelelően kell számítani.

II.

Az érdemi vizsgálat elvei

A kérelmező munkássága

(D. Sz. 1, 25. §)

14. §

(1) A kérelmező munkássága formai és tartalmi ismertetőjegyek alapján ítéltető meg.

(2) A formai követelmények a kérelmezőnek a tudományos életben való részvételét, jelenlétét igazolják, rendszerint számszerűsíthető adatokkal.

(3) A tartalmi követelmények a kérelmezőnek a felkészültségét és a tudományterületre gyakorolt hatását, munkássága hatékonyságát – a személyéhez egyértelműen köthető tudományos eredményeket – igazolják, rendszerint tudománymérési adatokkal.

15. §

Az osztály doktori bizottságának/bizottságainak létrehozása

(D. Sz. 17. § (5) bekezdés)

Az Osztály Doktori Véleményező Bizottsága (ODVB) tanácsadó és ellenőrző testület, amely segít a pályázatok adatainak ellenőrzésében, véleményt, javaslatokat fogalmaz meg, de nem veszi át sem a tudományos bizottságok, sem az osztály döntési kompetenciáit. Az ODVB személyi összetételére az osztály elnöke tesz javaslatot. Az ODVB tagjainak több szakterületet kell képviselniük, és lennie kell közöttük MTA doktora címmel rendelkező személynek, aki közgyűlési képviselő is. Az ODVB tagjait az osztály hároméves időtartamra titkos szavazással választja meg.

16. §

Az osztály formai és tartalmi követelményeit az Ügyrend mellékletei tartalmazzák.

ZÁRADÉK

Az MTA Elnöksége az Ügyrendet 2012. november 27-i ülésén hagyta jóvá.

Az Ügyrend doktori ügyrendjének a doktori minimumkövetelmények változásaira vonatkozó részét az Elnökség 2017. november 28-án tartott ülése hagyta jóvá (43/2017.(XI.28.) sz. határozat).

AZ MTA Agrártudományok osztályának doktori követelményrendszere

Általános követelmények

Az Agrártudományok Osztályán az MTA doktora cím megszerzéséhez az Agrártudományok Osztálya megfelelő bizottságánál igazolt köztestületi tagság szükséges, amelyet az eljárás végéig kell megszerezni.

Formai követelmények

(1) Formai szempontból a kérelmező abban az esetben felel meg az elvárásoknak, ha

- szakterületén megfelelő számú és megfelelő színvonalú fórumon publikált közleménye van,
- közleményeit megfelelő számban idézik, hasznosítják mások közleményei,
- a tudományos közéletben az elvárható gyakorisággal vesz részt.

Ezeket az elvárásokat a tudományozás sajátosságainak megfelelően kell vizsgálni, amelyeket a tudományos bizottságok javaslata alapján az osztály határoz meg.

(2) A közlemények számának vizsgálata arra terjed ki, hogy a közlemény műfajbeli adottságai folytán mennyiben tartalmaz önálló tudományos teljesítményt, amely az alábbi publikációkkal mérhető (lásd még az MTA Agrártudományok Osztályára vonatkozó MTMT összefoglaló táblázatot):

Lektorált szakfolyóiratban teljes cikk

- magyar nyelvű cikk
- magyar nyelvű cikk osztálylistás folyóiratokban
- idegen nyelvű cikk impaktfaktoros szakfolyóiratban
- idegen nyelvű cikk nem impaktfaktoros szakfolyóiratban
- idegen nyelvű cikk osztálylistás folyóiratokban
- idegen nyelvű cikk hazai szakfolyóiratban.

Konferenciaközlemény folyóiratban (teljes)

- magyar nyelvű
- idegen nyelvű.

Szakkönyv

- magyar nyelvű, egyszerű szerzős
- magyar nyelvű, többszerzős
- idegen nyelvű, egyszerű szerzős
- idegen nyelvű, többszerzős.

Szerkesztett szakkönyv

- magyar nyelvű
- idegen nyelvű.

Könyvfejezet

- magyar nyelvű, egyszerűs
- magyar nyelvű, többszerzős
- idegen nyelvű, egyszerűs
- idegen nyelvű, többszerzős.

Tankönyv, felsőoktatási jegyzet

- egyszerűs
- többszerzős.

Fejezet tankönyvben, felsőoktatási jegyzetben

- egyszerűs
- többszerzős.

Szerkesztett tankönyv és/ vagy felsőoktatási jegyzet

Tanulmány- vagy konferenciakötetben megjelent konferenciaközlemény (proceedings)

- magyar nyelvű
- idegen nyelvű.

Közlemények impaktfaktora

Független hivatkozások száma

- magyar nyelvű
- idegen nyelvű
- hivatkozások nemzetközi adatbázisokban (WOS és/vagy Scopus)
- Hirsch-index.

Ismeretterjesztő közlemények száma

- ismeretterjesztő könyvek
- egyéb ismeretterjesztő művek.

Ezekon kívül bármilyen publikációs tevékenységet közölhet és megküldhet a pályázó.

(3) Hivatkozásként csak az impaktfaktoros folyóiratcikkekre és az osztálylistán felsorolt tudományos lapokban közölt cikkekre tett hivatkozásokat lehet figyelembe venni, az ön- és függő hivatkozások kizárásával. A citációk csak impaktfaktoral rendelkező, osztálylistás lapokból vagy releváns nemzetközi adatbázisokból származhatnak.

(4) A biológiai alapok fejlesztése a mezőgazdaságban alapvető. Ezért a szabadalmaztatott fajták, szabadalmak, ezek hasznosulása igen fontos, különösen, ha új tudományos eredmények alkalmazását is magukban foglalják. Ezért a fajták, hazai, külföldi szabadalmak, know-how-k, nem védett, de egyértelműen személyhez köthető eljárások megadása lényeges. Elterjedtségük, hasznosulásuk dokumentálása szükséges. Az ilyen alkotások tulajdonosai kiváló minőségű habitust kaphatnak akkor is, ha tudományometriai adataik csak az adott tudományos bizottság minimumkövetelményeit teljesítik.

(5) A tudományos közéletben való részvétel értékelése során figyelembe vehető, hogy a kérelmező:

- milyen hazai és nemzetközi tudományos szervezeteknek tagja, tisztségviselője;
- az utóbbi öt évben milyen kutatói pályázatokat nyert el, illetve milyen kutatási megbízásokat kapott;
- közreműködött-e tudományos továbbképzésben, illetve minősítésben, milyen minőségben, hányszor, név szerinti felsorolásban mely PhD-hallgatóknak volt témavezetője, illetve társ-témavezetője;
- hazai és nemzetközi tudományos konferencián adott-e elő, milyen minőségben, hányszor, hány szekcióban elnökölt, illetve hány szekciót, szimpóziumot szervezett;
- szakmai kapcsolatban áll-e külföldi tudományos, illetve felsőoktatási intézetekkel, nemzetközileg ismert szakemberekkel;
- milyen egyéb tudományos jellegű közszereplést vállalt (külföldi lapok bírálói tevékenységre való felkérései stb.);
- milyen tudományszervezői és iskolateremtő tevékenysége ismeretes.

Tartalmi követelmények

(1) A tartalmi követelmények vizsgálata során elsősorban a következőket kell figyelembe venni és értékelni:

- a tudományos munkásság eredményessége,
- tudományos felkészültség.

(2) A tudományos munkásság eredményességének értékelése a tudományos pályafutás és a tudományos művek tartalmi, színvonalbeli vizsgálata alapján végezhető el. A kérelmező tevékenységét mindkét értelemben az egyetemi végzettségtől a kérelem benyújtásáig terjedő időszakig kell áttekinteni. Külön értékelni kell a tudományos fokozat megszerzését követő időszak eredményeit.

(3) Külön kell értékelni, ha a pályázó a magyar tudományos kutatás külföldi megismertetését elősegítette, hírnevét növelte, beleértve az alkotások nemzetközi elterjedését is.

(4) A kérelmező tudományos közleményeit és alkotásait összességükben kell vizsgálni abból a szempontból, hogy az egyes közlemények és fajták (hibridek) és egyéb innovációk megjelenésük idején megfeleltek-e a nemzetközi, valamint hazai tudományos színvonalnak, illetve szintnek.

(5) A kérelmező tudományos közleményei színvonalának megítélése során kell állást foglalni annak az öt műnek a tudományos értékéről, amelyet a kérelmező megjelölt, és az iratokhoz csatolt (D. Sz., 25. § (6) bekezdés i) pont).

(6) A felkészültséghez ezen túl hozzátartoznak más kutatói adottságok is, mint pl. szervezőképesség, nyelvismeret, irányítóképesség, a tudományos problémák megoldásához szükséges kiemelkedő felismerő képesség stb. – az irányító, vezető tudományos kutató személyes

készségei és tulajdonságai –, amelyekre a jelölt munkásságból lehet következtetni, és amely elvárható attól, aki a címet megszerezni kívánja.

Az MTA Agrártudományok Osztálya tudományometriai minimumkövetelményei

1. Az Agrártudományok Osztályához benyújtott doktori értekezés és habitusvizsgálati kérelem esetén a kérelmezőnek egyértelműen meg kell jelölnie, mely tudományszak(ok)n, tudományág(ak)ban, vagy -ágazat(ok)ban folytat tudományos tevékenységet. **Kizárólag az Osztály ügyrendjében felsorolt tudományszakok és tudományágak jelölhetők meg!**

2. Az MTA doktora címre pályázóknál elvárás a sikeres, magas szintű, s legalább részben **eredeti tudományos tevékenység, kutatás.**

3. Az MTA doktora címre (mezőgazdaság-tudományban) pályázónál követelmény, hogy **kiemelkedő eredményeit az általa megjelölt tudományszak** (ld. fent) vezető, legrangosabb folyóirataiban (MTMT Q1 és Q2) közölje, s munkáira az ilyen folyóiratokban hivatkozzanak, a bizottságok által elfogadott, legalább az eddigi IF követelmények megtartása mellett.

4. Az MTA doktora címre pályázónak legyen a szakterületileg illetékes **MTMT Q1 és Q2 folyóiratokban ≥ 10 megjelent (vagy elfogadott) dolgozata, amelyek közül ötnél első* vagy utolsó**(illetve bizonyítottan levelező**) szerzőnek kell lennie.** E dolgozatok között nem szerepelhetnek

- (i) az egy nyomtatott oldalnál rövidebb közlemények (pl. disease notes),
- (ii) a szupplementum kötetekben megjelent kongresszusi prezentációk (amennyiben ezek nem mentek át a szokásos peer review procedúrán)

5. Az Osztály **kiegészítő közleményként** elismeri az Akadémiai Kiadó által gondozott folyóiratokban és a nagy hagyományú, magyar nyelvű tudományos lapokban¹ (pl. *Agrokémia és Talajtan, Állattenyésztés és Takarmányozás, Magyar Állatorvosok Lapja, Növénytermelés*) megjelent munkákat, sőt – a tudományos bizottságok saját döntésétől függően – elvárás is lehet az ezekben való közlés, de csak a 10, fent említett dolgozaton felül.

6. A pályázónak legyen ≥ 100 (Az Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottsághoz benyújtott pályázat esetén ≥ 50) független WOS/Scopus hivatkozása a teljes életművében megjelent munkáira, s ezen hivatkozások közül ≥ 50 (Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottságnál ≤ 25) olyan dolgozatokra érkezzen, amelyeket a pályázó első, utolsó vagy levelező szerzőként jegyez (Az Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottságnál az eltérő gyakorlat miatt ez nem érvényes).

*Első vagy utolsó szerzőként az „egyenlő részvétel” jelzéssel ellátott társszerzőségek kivétel nem képezhetnek.

**A pályázó a cikkének levelező szerzőségét bizonyító oldalának fénymásolatát, amennyiben nem első vagy utolsó szerző, mellékelje a pályázatához.

7. Tudományos teljesítményként a könyvek (kivéve a tankönyveket) és szabadalmak is elismerhetők, de ezek nem válthatják ki a fent leírt, - a PhD v. kandidátusi fokozat megszerzése után - 10, eredeti tudományos dolgozatot, illetve a ≥ 100 (Az Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottsághoz benyújtott pályázat esetén ≥ 50) független WOS/Scopus hivatkozást. (Agrárközgazdászok esetében maximum egy társszerzővel közösen írt tudományos könyvvel, max. három, eredeti eredményt prezentáló tudományos dolgozattal kiváltható.)

A fenti értékelés természetesen csak a minimumkövetelmény meghatározását szolgálja, amit az egyes bizottságok felfelé módosíthatnak. A habitusvizsgálat során a továbbiakban is figyelembe kell venni az egyéb publikációkat, továbbá az alábbiakat:

- a szakterületen elért mérhető, önálló, hazai és nemzetközi mértékadó, tudományos körök által elismert kutatói teljesítményt,
- a tudományos teljesítményre alapozott hasznosuló alkotásokat (fajtákát, találmányokat, tudományos monográfiákat, tan- és szakkönyveket),
- a tudományos utánpótlás érdekében végzett tevékenységet (szakmai műhelyekben, doktori iskolákban),
- a tudományos, a szakmai közéletben való feladatvállalást,
- a cím megszerzéséhez benyújtott akadémiai doktori értekezés elbírálhatóságát.
- A jelöltnek a *Tudományos közéleti adatlap* 9 pontja közül legalább 5 pontot teljesítenie kell.

További információk

- Tudományos publikációként csak szerkesztőbizottsággal rendelkező szakfolyóiratban megjelent, lektorált, magyar nyelvű publikáció esetén angol nyelvű összefoglalóval megjelenő közlemény fogadható el.
- Az osztály a minimum-követelményrendszert a CSc- vagy PhD-értekezés beadását követő évtől veszi figyelembe.

A minimum-követelményrendszer meghatározását a fokozat megszerzését követően publikált közlemények számával határozzák meg. Ugyancsak a CSc- vagy PhD-értekezés beadását követő évtől kell megadni a független idézettséget.

- Az MTA doktora cím elnyeréséhez beadott, az eredményekben megfogalmazott tézispontok nem lehetnek azonosak a CSc- vagy PhD- tézispontokkal.
- Az osztály által elfogadott minimum-követelményrendszer az osztályhoz tartozó valamennyi tudományos bizottságra érvényes.
- A minimumérték teljesítése a dolgozat benyújtásának feltétele, de nem jelenti automatikusan a jelölt eljárásra bocsátását.
- A dolgozat terjedelme 80–150 oldal lehet.
- A dolgozat magyar és angol nyelven nyújtható be.

Követelmények a doktori műre és a tézisekre vonatkozóan

(1) A doktori cím megszerzése iránti kérelemhez olyan doktori művet kell mellékelni, amely önmagában véve is alkalmas a kérelmező eredeti tudományos teljesítményének értékelésére, megítélésére valamely tudományos kérdés megoldásának bemutatása alapján. Az MTA

Agrártudományok Osztálya a doktori mű terjedelmét 80-150 oldalban korlátozza. A doktori művet háromféle formában lehet benyújtani:

- a) A cím elnyerése érdekében készített értekezés.
  - b) Rövid értekezés, amely a kérelmező önálló tudományos tételeit foglalja össze szakmailag megvitatható és értékelhető formában, megfelelő mellékletekkel ellátva. Ennek minimum egy 40-50 oldalas összefoglaló tanulmányból és a legfontosabb publikációk másolatából kell egybekötvé állnia.
  - c) A kérelem benyújtása előtt legfeljebb 3 évvel korábban megjelent önálló könyv.
- (2) A doktori mű idegen nyelven is benyújtható az illetékes osztály előzetes engedélye alapján.
- (3) Ha a doktori műben foglalt eredményeket a kérelmező másokkal együttműködve érte el, az eredményeket publikáló dolgozatok esetében a kérelmezőnek *Társaszerzői nyilatkozatot* kell csatolni a pályázathoz. Oszthatatlan közös teljesítmény alapján vagy ha a részesedés aránya nem tisztázott, a doktori cím nem ítélhető oda.
- (4) A kérelmezőnek doktori műve összefoglalóját („*téziseit*”) nyomtatott füzetben külön is be kell nyújtania.
- (5) Az Agrártudományi Osztály nem szabályozza szigorúan a füzet szerkezetét. Lehet a „PhD-tézisek” formája (bevezetés, módszer, eredmények, megbeszélés, irodalomjegyzék) vagy tömören a *tézispontok* olyan bevezetővel, amelyből kitűnik a tézisek eredetisége és jelentősége, és saját, a téziseket bizonyító publikációk jegyzékével.

Mit kell a kérelmezőnek benyújtania?

1. A doktori eljárás lefolytatása iránti kérelmet az 1. sz. adatlap szerinti formanyomtatványon.
2. Az egyetemi végzettséget igazoló oklevél másolatát.
3. A PhD- vagy azzal egyenértékű tudományos fokozat megszerzését igazoló oklevél másolatát, külföldön szerzett tudományos fokozat (PhD) esetén az oklevél közjegyző által hitelesített másolatát és hivatalos magyar nyelvű fordítását, továbbá, ha a honosítása megtörtént, az arról szóló okiratot.
4. A tudományos önéletrajzot.
5. A kérelmező által készített doktori művet.
6. A doktori mű összefoglalóját (*téziseit*) tartalmazó füzetet.
7. A *Tudományos munkásság összefoglalása* című 2. sz. adatlapot a megadottak szerint.
8. A kérelmező tudományos publikációira vonatkozó MTMT összefoglaló táblázatot, mely tartalmazza a Magyar Tudományos Művek Tárában (MTMT) nyilvántartott közlemények és hivatkozások jegyzékét.
9. Mellékelendő publikációk:

A kérelmező saját megítélése szerint jelentősnek vagy jellemzőnek tartott és a tudományos fokozat megszerzését követő időszak eredményeit tartalmazó tudományos publikációk közül 5-nek 1-1 példányát.

10. A habitusvizsgálathoz szükséges önértékelési adatokat tartalmazó *Tudományos közéleti adatlap* című, 4. sz. adatlapot, mely a szakmai és tudományos utánpótlásért végzett tevékenység összefoglalását és a legfontosabb tudományos és tudományos közéleti aktivitásának adatait tartalmazza.

11. A doktori munka eredményeit publikáló dolgozatok esetében *Társzerzői nyilatkozatot*.

12. Az eljárási díj befizetését igazoló iratot.

13. 1-1 mondatban annak a maximum 3 tudományos eredményének a leírását, melyet a legfontosabbnak tart (valamint hogy mely folyóiratokban közölték őket).

14. A kérelmező néhány „részletes szövegkörnyezettel megadott”, a tudományos tevékenységére vonatkozó szöveges idézettel vagy méltatással is alátámaszthatja pályázatát. Az ilyen támogató anyag terjedelme összesen maximum 2 oldal lehet.

Ha a kérelem hiányos – nem felel meg a fentiekben felsorolt valamennyi követelménynek – az MTA Doktori Tanácsának Titkársága a kérelmet nem veszi át. Hiánypótlásra kizárólag az 2. és 3. pontokban megjelölt igazolások esetében van lehetőség. Ha e hiánypótlásra való felhívásnak a kérelmező a felhívás kézbesítésétől számított három hónapon belül nem tesz eleget, az eljárást meg kell szüntetni. E formai okból hozott megszüntető határozat nem akadályozza annak, hogy a kérelmező bármikor új doktori eljárás lefolytatását kérje, azonban az új eljárás díját be kell fizetnie, a korábbiét pedig nem igényelheti vissza.

A doktori habitusvizsgálathoz benyújtandó adatlapok

1. sz. adatlap

Kérelem

a Magyar Tudományos Akadémia doktora tudományos cím megszerzése érdekében az eljárás lefolytatására

1. Név (személyi igazolványban szereplő módon):

2. Születés kori név:

3. Tudományos életben használt név:

4. Születési hely

4.1. ország:

4.2. település:

5. Születési év, hó, nap:

6. Anyja leánykori neve:

7. Egyetemi végzettség:

7.1. Típusa: (a diploma szakjának megnevezése)

7.2. Oklevél száma:

7.3. Megszerzés helye (ország):

7.4. Megszerzés helye (intézmény):

7.5. Megszerzés éve:

Ha az egyetemi diplomát külföldön szerezte,

7.6. a honosítás helye (intézmény):

7.7. a honosítás éve:

8. Tudományos fokozat:

8.1. Típusa: (tudomány kandidátusa, PhD, DLA)

8.2. Oklevél száma:

8.3. Megszerzés helye (ország):

8.4. Megszerzés helye (intézmény):

8.5. Megszerzés éve:

Ha tudományos fokozatát külföldön szerezte,

8.6. a honosítás helye (intézmény):

8.7. a honosítás éve:

9. E-mail, melyen a kapcsolat tartható:

10. Elérhetőségi telefonszám (mobil is lehet):

11. Levelezési cím:

11.1. ország:

11.2. település:

11.3. utca, házzám:

- 11.4. irányítószám:
12. Lakcím (irányítószámmal):
- 12.1. ország:
  - 12.2. település:
  - 12.3. utca, házszám:
  - 12.4. irányítószám:
13. Munkahely megnevezése:
14. Munkahely címe (irányítószámmal):
- 14.1. település:
  - 14.2. utca, házszám:
  - 14.3. irányítószám:
15. Munkahely telefonja:
- 15.1.
  - 15.2. Fax:
16. A benyújtott doktori mű címe:
17. A benyújtott doktori mű típusa (értekezés, könyv, rövid értekezés [tézises]):
18. A benyújtott doktori mű nyelve, ha az nem magyar:
19. Tudományos osztály:
20. Tudományág:
21. Nyilatkozat:
- a) A jelen kérelem benyújtásával elismerem, és kötelezőnek fogadom el a Magyar Tudományos Akadémia Doktori Szabályzatát és az ahhoz tartozó szabályokat.
  - b) Hozzájárulok ahhoz, hogy benyújtott művemről, annak tartalmáról az MTA Doktori Tanács Titkársága, illetőleg az MTA Könyvtára felvilágosítást adjon.
  - c) Tudomásul veszem, hogy az eljárás azon a néven folyik, amelyet a tudományos életben használt névként megjelöltem.

Dátum (év, hó, nap)

a kérelmező aláírása

Kiegészítő adatok

1. Előző foglalkozásai és munkahelyei:

a) munkahely: b) metől meddig: c) munkaköre:

2. Bírálói tevékenysége (minősítési, habilitációs eljárás):

kinek az értekezését bírálta: mikor:

3. Bírálóbizottsági tevékenysége (minősítési, habilitációs eljárás):

kinek a bizottságában vett részt: mikor:

A fenti adatok pontos megadásával elősegíti, hogy a Doktori Szabályzat 23. §-ában foglaltakat az eljárás során könnyebben lehet érvényesíteni.

Tudományos munkásság összefoglalása

Foglalja össze röviden (max. 300 szó = 1800 n terjedelemben) tudományos munkássága azon értékeit, amelyek alapján az MTA doktora címet elnyerni kívánja.

Dátum:
.....

Aláírás:
.....

Név nyomtatott betűkkel: .....

Tudományos közéleti adatlap*Habitusvizsgálatához szükséges adatok*

Jelölt neve:

1. Jelenlegi beosztása: Kinevezésének éve:

2. Habilitációjának helye: Éve:

3. PhD-hallgatók szakmai irányítása

a) Akkreditációjának éve: .....

b) Jelenlegi PhD-hallgatóinak száma: ..... Ebből „főállású”: ..... „levelező” ...

c) Vezetése alatt fokozatot szerzett hallgatók:

Név	Év	PhD-iskola	főállású (F)	levelező (L)
.....	....	.....	.....	.....
.....	....	.....	.....	.....
.....	....	.....	.....	.....

(További sorokban folytatható)

d) Mely doktori iskola mely programjában szervezett kurzust (A), vagy tartott előadásokat (B)

PhD-iskola	Program:	Év:	A/B
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

(További sorokban folytatható)

4. Tudományos diákkörös hallgatók szakmai irányítása

a) Diákköri konferencián első díjat nyert TDK-hallgatóinak száma: ..... éve: .....

Egyetemi TDK-konferencián: ....

Országos TDK-konferencián: ....

b) Tudományos közlemények száma, melyekben TDK-hallgatói

első szerzők: ..... társszerzők: .....

c) Elfogadott diplomamunkát benyújtott TDK-hallgatóinak száma: .....

d) „Pro Scientia”-érem nyertesek száma: ..... éve: .....

5. Hazai és nemzetközi kongresszusok szervezése

Kongresszus szervezője/rendezője (nem rendezőbizottsági tag) (A)

Nemzetközi kongresszus programbizottságának tagja (B)

Kongresszus neve	A/B	Helye	Időpontja
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

(További sorokban folytatható)

6. Hazai és nemzetközi folyóirat

Alapítója (A), szerkesztője (B)

Folyóirat neve	A/B	impaktfaktora	mióta tölti be a tisztséget?
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

(További sorokban folytatható)

Hány hazai és nemzetközi tudományos folyóirat szerkesztőbizottságának tagja?

Hazai: Nemzetközi:

7. Hazai és nemzetközi tudományos társaságok vezetője

Elnök (A), elnökhelyettes (B), főtitkár (C)

Társaság neve	A/B/C	mettől meddig / jelenleg is
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

(További sorokban folytatható)

Hány tudományos társaság tagja? Hazai: Nemzetközi:

8. Elnyert hazai és nemzetközi tudományos pályázatok

Pályázat kiírója: .....

Pályázat címe: .....

Pályázat típusa: .....Éve: ..... Elnyert összeg: ..... e Ft/EUR

(További sorokban folytatható)

9. Fakultatív adatok (tételesen és évszámmal)

- a) Graduális és posztgraduális képzésben való részvétel .....
- b) Hazai és nemzetközi pályázatok felkért bírálója .....
- c) Hazai és nemzetközi folyóiratok felkért bírálója .....
- d) Tudománypolitikai tevékenység .....
- e) Ismeretterjesztő tevékenység .....

„Fenti adatok hitelesek, kérésre dokumentációval tudom igazolni. Tudomásul veszem, hogy a nem hiteles adatok közlése – akár tévedésből eredően – a pályázat elutasítását vonja maga után, mely az azt követő 3 évben nem nyújtható be.”

Dátum: ..... Aláírás: .....

Név nyomtatott betűkkel: .....

Társszerzői nyilatkozat

az MTA doktora tudományos cím megszerzéséért indított eljáráshoz

Alulírott(ak) ..... (társszerző)
kijelentem, hogy ..... (pályázó) DSc-
értekezésében új tudományos eredményként bemutatott – közösen publikált – eredmények
elérésében a pályázónak meghatározó szerepe volt, ezért ezeket a DSc-fokozat megszerzését
célzó minősítési eljárásban mint saját új tudományos eredményét használhatja fel.

Dátum:

.....

társszerző aláírása

Cím: .....

.....

társszerző aláírása

Cím: .....

MTMT táblázat

Xxxx Yyyy szakirodalmi munkásságának összefoglalása
MTA IV. Agrártudományok Osztálya (dátum)

Tudományos és oktatási közlemények	Közlemények fokozat (tud. fok.) után (dátum)	Hivatkozások ¹ fokozat (tud. fok.) után ² (dátum)	Közlemények összesen	Hivatkozások ¹ összesen
Folyóiratcikk, lektorált szakfolyóiratban, teljes ³	0	0	0	0
ebből első vagy utolsó szerző	0	0	0	0
magyar nyelvű cikk	0	0	0	0
magyar nyelvű cikk osztálylistás folyóiratokban	0	0	0	0
idegen nyelvű cikk IF-os szakfolyóiratban	0	0	0	0
idegen nyelvű cikk nem IF-os szakfolyóiratban	0	0	0	0
idegen nyelvű cikk osztálylistás folyóiratokban	0	0	0	0
idegen nyelvű cikk hazai szakfolyóiratban	0	0	0	0
Konferencia közlemény folyóiratban (teljes)	0	---	0	---
magyar nyelvű	0	---	0	---
idegen nyelvű	0	---	0	---
Szakkönyv	0	0	0	0
magyar nyelvű, egy szerzős	0	0	0	0
magyar nyelvű, több szerzős	0	0	0	0
idegen nyelvű, egy szerzős	0	0	0	0
idegen nyelvű, több szerzős	0	0	0	0
Szakkönyv, szerkesztőként	0	---	0	---
magyar nyelvű	0	---	0	---
idegen nyelvű	0	---	0	---
Könyvfejezet	0	0	0	0

magyar nyelvű, egy szerzős	0	0	0	0
magyar nyelvű, több szerzős	0	0	0	0
idegen nyelvű, egy szerzős	0	0	0	0
idegen nyelvű, több szerzős	0	0	0	0
Felsőoktatási tankönyv, jegyzet	0	---	0	---
egy szerzős	0	---	0	---
több szerzős	0	---	0	---
Fejezet felsőoktatási tankönyvben, jegyzetben	0	---	0	---
egy szerzős	0	---	0	---
több szerzős	0	---	0	---
Szerkesztett felsőoktatási tankönyv és/vagy jegyzet	0	---	0	---
Tanulmány- vagy konferenciakötetben megjelent konferencia közlemény (proceedings)	0	---	0	---
magyar nyelvű	0	---	0	---
idegen nyelvű	0	---	0	---
Összes tudományos és oktatási közleményeinek száma	0	0	0	0

Tudományometriai adatok	A tudományos fokozat után	Összesen
Közlemények impakt faktora	0	0
Független hivatkozások száma	0	0
magyar nyelvű	0	0
idegen nyelvű	0	0
hivatkozások nemzetközi adatbázisokban (WOS és/vagy Scopus) ⁴	0	0
Hirsch index ¹	---	0
Ismeretterjesztő közlemények száma	0	0

ismeretterjesztő könyvek	0	0
egyéb ismeretterjesztő művek	0	0

Szabadalmak, oltalmak⁵	Fokozat után	Összesen
hazai	0	0
külföldi	0	0

Megjegyzések:

¹ Disszertáció és egyéb típusú hivatkozások nélkül

² A tudományos fokozat után: a disszertáció benyújtásának éve után

³ A teljes tudományos folyóiratcikkek közé a szakcikk, összefoglaló cikk, rövid közlemény, esszé besorolású folyóirat közlemények kerülnek a nagy nemzetközi adatbázisokban referált folyóiratokban és a IV. osztály listáján szereplő folyóiratokban megjelent (lektorált) és teljes cikkek. (részletek)

⁴ A Web of Science-ben (WOS) és a Scopusban szereplő hivatkozások: az adatbázis azonosítókkal megjelölve

⁵ Az elismert fajták listáját az Osztálynak listán kell beküldeni

A tudományos bizottságok speciális követelményrendszerei

Bevezető megjegyzés

A tudományos bizottságok előfeltételezik az MTA Doktori Szabályzatában, az MTA Agrártudományok Osztályának Ügyrendjében, valamint az osztály általános követelményrendszerében a pályázó tudományos formátumára, a tudományos műre és a tézisekre, a tudományometriára és a tudományos közéleti tevékenységre vonatkozó általános követelményeket. Az alábbiak az ezen általános követelményeket kiegészítő, bizottság specifikus többletkövetelményeket tartalmazzák.

Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottság

Tudományometriai minimumértékek a kérelmezők részére:

Az Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottság érvényesnek tekinti az MTA Agrártudományok Osztálya tudományometriai minimumkövetelményeit azzal, hogy szakterületére való tekintettel a **MTMT Q1 és Q2 folyóiratokban ≥ 10 megjelent (vagy elfogadott)** közleményből:

A pályázónak legyen ≥ 50 független WOS/Scopus hivatkozása a teljes életművében megjelent munkáira, s ezen hivatkozások közül ≥ 25 olyan dolgozatra érkezzen, amelyeket a pályázó első, utolsó vagy levelező szerzőként jegyez.

Továbbá a **MTMT Q1 és Q2 folyóiratokban ≥ 10 megjelent (vagy elfogadott)** közleményből összesen legfeljebb 3 kiváltható az alábbiak szerint:

1. 3 db Q1, Q2 minősítésű cikk kiváltható legfeljebb egy társszerzővel írt 1 db idegen nyelven megjelentetett szakkönyvvel, vagy 3 db szakkönyv részlettel.
2. 2 db Q1, Q2 minősítésű cikk kiváltható legfeljebb egy társszerzővel írt 2 db magyar nyelven megjelentetett szakkönyvvel, vagy 6 db szakkönyv részlettel.
3. 1 db Q1, Q2 minősítésű cikk kiváltható legfeljebb egy társszerzővel írt 1 db magyar nyelven megjelentetett szakkönyvvel, vagy 3 db szakkönyv részlettel.

Az Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottság folyóiratlistája:

Idegen nyelvű folyóiratok:

Agricultural Ecosystems & Environment
Studies in Agricultural Economics (SAE)
Annals of the Polish Association of Agricultural and Agribusiness Economists (APAAE)
Apstract (Applied Studies in Agribusiness and Commerce)
Journal of International Food and Agribusiness Marketing
Polish Journal of Management Studies
Quarterly Journal of International Agriculture
EuroChoices
Journal of Central European *Green Innovation*
Journal of Competitiveness

Magyar nyelvű folyóiratok:

A Falu

Élelmiszer, táplálkozás, marketing

Gazdálkodás

Közép-Európai Közlemények

Közgazdasági Szemle

Logisztikai trendek és legjobb gyakorlatok

Magyar Tudomány

Pénzügyi Szemle

Statisztikai Szemle

Táplálkozásmarketing

Agrár- és Bioműszaki Tudományos Bizottság

Az Agrár- és Bioműszaki Tudományos Bizottság érvényesnek tekinti az MTA Agrártudományok Osztálya tudománymetriai minimumkövetelményeit azzal, hogy szakterületére való tekintettel a **MTMT Q1 és Q2 folyóiratokban ≥ 10 megjelent (vagy elfogadott)** közleményből legfeljebb 3 kiváltható a következők közül bármelyik hárommal:

1. 1 db Q1, Q2 minősítésű cikk kiváltható 3 db nemzetközi tanácsadó testülettel rendelkező idegen nyelvű folyóiratcikkkel, amely folyóirat szerepel a Bizottság által előterjesztett és az Osztály által elfogadott listán.
2. 1 db Q1, Q2 minősítésű cikk kiváltható 1 db megvalósult műszaki alkotással (szabadalom, know-how, gép, berendezés).
3. 1 db Q1, Q2 minősítésű cikk kiváltható 1 db idegen nyelven megjelentetett szakkönyvvel, vagy szakkönyv részlettel.

Erdészeti Tudományos Bizottság

Az Agrártudományok Osztálya által az MTA Doktora tudományos címre pályázók részére meghatározott minimum követelményeket a bizottság következőkkel egészíti ki:

Amennyiben a pályázó az MTA Agrártudományok Osztálya által alapkövetelményként előírt valamennyi tudánymetriai értéket legalább 50 %-kal túlteljesítette, ebben az esetben az Erdészeti Tudományos Bizottság a pályázó kiemelkedő tudományos értékű tanulmányait tartalmazó és azokat összefoglaló, logikailag egybefüggő munkáját MTA doktori dolgozatként elfogadhatja.

Állatorvos-tudományi Bizottság

I. Formai követelmények

HIVATKOZÁSOK

1. WoS/Scopus adatbázisokból az MTMT-ben található **összes független hivatkozásokból legalább: 100-160**, mely értékhatár alsó minimuma a döntően alkalmazott (klinikai) jellegű kutatásra, felső minimuma pedig a döntően alaptudományi, (molekuláris biológiai) kutatásra vonatkozik. A kettő közötti értékhatárokat illetően az „Értelmezések” fejezet nyújt tájékoztatást.

2. A **kandidátusi vagy PhD értekezés beadását követő évtől** megjelent publikációkra kapott fenti hivatkozásokból **legalább: 50-80**. Ezek legalább fele (25-40) olyan közleményekre hivatkozzon, melyeknek a pályázó első vagy utolsó szerzője. Első/utolsó szerzőség csakis a publikált szerzői lista helyein alapul. Első/utolsó helytől eltérő levelező szerzőség igazolandó.

Kívánatos továbbá hogy a jelölt kellő számú hazai tudományos publikációból, könyvből származó hivatkozást is fel tudjon mutatni.

A Tézispontok alapjául szolgáló közlemények legalább felében a pályázó első vagy utolsó szerző legyen.

Hirsch Index (független hivatkozások alapján), MTA-KIK-től lekérve

FOLYÓIRAT MINŐSÉG MUTATÓK

3. A doktori kérelem előtti teljes időszakban a **MTMT Q1 és Q2** lapokban megjelent **közlemények száma** legalább **10-15**, ugyanakkor **összes közleményének** összesített **IF értéke** legalább **18-36** legyen, mely értékhatár alsó minimuma a klinikai és alkalmazott jellegű kutatásra, felső minimuma pedig az alaptudományi kutatásra vonatkozik. (A kettő közötti szakterületi értékhatárokat illetően lásd: „Értelmezések”).

4. Ezen belül a **kandidátusi vagy PhD értekezés beadását követő évtől**, a Q1 és Q2 publikációk száma és az IF a megállapított minimumok 50%-a legyen (pl.: a 36-os IF minimum esetén: 18). Ezek legalább fele (pl. IF 9) olyan közleményekből származzon, melyeknek a pályázó első, utolsó vagy levelező szerzője.

ÉRTELMEZÉSEK

Szakterületi értékhatárok: A jelölt kutatásainak döntően alaptudományi vagy klinikai/alkalmazott tudományi jellegét (ill. a kettő közötti helyét) a doktori mű alapjául szolgáló közlemények vizsgálatával, a referensek véleménye alapján, az MTA Állatorvos-tudományi Bizottsága állapítja meg.

Impakt faktor (IF) és hivatkozások igazolása:

A tudományos közleményekre vonatkozóan a JIF (Journal Impact Factor, a Journal Citation Reports - Thompson Reuters alapján) megjelenési (ill. ahhoz időben legközelebbi) évre

megállapított adatai alapján, a Q1 és Q2 adatok az MTMT-től az Állatorvostudományi Egyetem Hutýra Ferenc Könyvtár, Levéltár és Múzeum által hitelesítve. Az IF-es közleményekre vonatkozó hivatkozások számának igazolása is a fentiek szerint.

A Bizottság fenti minimális formai követelményei (küszöb értékek) l: a mellékelt táblázatban.

II. A jelölt kiemelkedő egyéni tudományos teljesítményének tartalmi megítélése

A fenti minimális formai követelményeken túl a referensi vélemény és a Bizottság a kiemelkedő egyéni tudományos teljesítményt és kutatói munkásságot, mint lényeges *tartalmi* jegyet az MTA Doktori Szabályzata és az előírt mellékletek érdemi vizsgálata alapján értékeli, az alábbiak szem előtt tartásával:

”tudományágának mértékadó hazai és nemzetközi körei előtt ismert, kiemelkedő tudományos kutatói munkásságot fejt ki;

„... az általa művelt tudományterületet a tudományos fokozat megszerzését követően jelentős eredeti tudományos eredménnyel gyarapította, azáltal hozzájárult a tudomány továbbfejlődéséhez.” (D.Sz. 1§ (1) bekezdés e)-f) pont.

A mindenkor érvényes Doktori Szabályzat és az MTA Agrártudományok Osztályának doktori ügyrendje által előírt szükséges mellékletek és kérdőív alapján a referensek elkészítik véleményüket, melyben külön is ki kell térniük az alábbiakra:

- A tudományos utánpótlás nevelésében elért, értékelhető eredmények, egyetemről vagy kutatóintézetből pályázó esetében legyen legalább egy végzett PhD hallgatója,
- A kutatási eredmények hatása miben és milyen területen jelentkezett,
- A jelölt tudományos közéleti megítélése, ilyen tevékenységének értékelése,
- Mennyiben és mióta kötődik a pályázó munkássága az állatorvos-tudományhoz,
- A benyújtott „doktori mű” szakmailag megvitatható és értékelhető, megfelelő formában, megfelelő mellékletekkel került-e beadásra (D.Sz. 25 §, 6. a – 1 -ig bekezdések).

Megjegyzések

MTA Doktori eljárásban a Bizottság csak tudományos műveket vesz számításba, mérlegelve a művek terjedelmét és kiadóit is, un. osztálylistás lapok elkülönítése nélkül. A formai minimum: Q1 és Q2 IF-os cikkekkel és ezekre vonatkozó hivatkozásokkal teljesítendő.

A jelöltnek tudományos közlemény listáját az egyes közlemények MTMT/Scimago Journal Rank besorolásának, IF-ának és WoS/Scopus/MTMT hivatkozásainak feltüntetésével, az egyéb publikációtól (összefoglaló, népszerűsítő cikkek) az MTA Agrártudományok Osztálya előírásai szerint, jól elkülönített módon és könnyen ellenőrizhető összegzésekkel kell elkészítenie, és saját eredményeit a Bizottság, valamint az Osztály számára bemutatnia, az Állatorvostudományi Egyetem Hutýra Ferenc Könyvtár, Levéltár és Múzeumának igazolásával.

Az előterjesztők és a Bizottság a fentieken túl az Osztály ügyrendje szerint a pályázó tudományos eredményeit, egyéni teljesítményét (D.Sz.: 3§. 5.), tudományos közéleti tevékenységét, a művek színvonalát, külföldi ismertségét, az utánpótlás nevelésében (doktori iskolákban, PhD képzésben) betöltött szerepét és a legjobb közleményeit értékeli (l: MTA IV. Osztály, MTA Dr-i ügyrendje).

Társzerzőség: értékelni kell a jelöltnek, mint társszerzőnek szerepét (hány cikkben volt első, vagy utolsó szerző. A jelöltnek a Doktori műben meghatározó szerepét elismerő nyilatkozatot a meghatározó külföldi társszerzőktől is meg kell kérni.

*MTA Agrártudományok Osztálya új doktori követelményrendszere alapján

MTA Dr-i habitus értékelése (MTA Állatorvos-tudományi Bizottság minimális formai követelményei)				
(További adatok: MTA Agrártudományi Osztály mindenkorai Doktori ügyrendje és követelményei alapján)				
IDÉZETTSÉG (független idézet, MTMT/WoS/Scopus alapján)				
Összes (telj életmű)	Saját teljesítmény	Előírt min. (%-os érték)	Teljesítés és	%-os érték
A (alapkut)		>160		
K (klinikai)		>100		
PhD/kand. utáni (II)				
A (alapkut)		>80		
K (klinikai)		>50		
Első/utolsó/levelező szerz. cikke (PhD után)				
A (alapkut)		>40		
K (klinikai)		>25		
Hirsch Index (független idézetek)				
A (alap)		>10		
K (klinikai)		>6		
PUBLIKÁCIÓ: D1, Q1, Q2 és Impakt Faktor				
Összes (teljes életmű)	-		-	-
A – IF (alapkut=A)		>36		
K – IF (klinikai=K)		>18		
D1-Q1-Q2 (=A) (15)§				
D1-Q1-Q2 (=K) (10)§				
PhD/kand. utáni				
A – IF (alapkut=A)		>18		
K – IF (klinikai=K)		>10		
D1-Q1-Q2 (=A) (8)				
D1-Q1-Q2 (=K) (5)				
Első/utolsó szerzőségű cikk (PhD után)* / **				
A – IF - (alapkut)		>10		
K – IF - (klinikai)		>5		
D1-Q1-Q2 (=A) (4)				
D1-Q1-Q2 (=K) (3)				
Tézispontok				
cikkeinek első/levelző/utolsó szerz		>50%		
Egyéb jelentős tudományos Teljesítmény (post-PhD)				
PhD nevelés (minősített tanítvány)		1***		
Adatokat hitelesíti az Állatorvostud. Egyet. Könyvt		Hitelesítési megjegyzés		Dátum aláírás, bélyegző
§ amelyek közül alap kutatás esetén hatnál, klinikai kutatás esetén ötnél első* vagy utolsó**(illetve bizonyítottan levelező**) szerzőnek kell lennie.				
*Első vagy utolsó szerzőként az „egyenlő részvétel” jelzéssel ellátott társszerzőségek kivételt nem képezhetnek.				
**A pályázó a cikkének levelező szerzőségét bizonyító oldalának fénymásolatát, amennyiben nem első vagy utolsó szerző, mellékelje a pályázatához.				
***Egyetemről vagy kutatóintézetből pályázó esetében legyen legalább egy végzett PhD hallgatója.				

Állatnemesítési, -Tenyésztési, Takarmányozási és Gyepgazdálkodási Tudományos Bizottság

1. Az Agrártudományok Osztálya Állatnemesítési-, tenyésztési, Takarmányozási és Gyepgazdálkodási Tudományos Bizottság illetékességi körébe tartozó doktori értekezés és habitusvizsgálati kérelem esetén a kérelmezőnek az alábbi követelményeknek kell megfelelnie:
2. Az MTA doktora címre pályázóknál elvárás a sikeres, magas szintű, és legalább részben **eredeti tudományos tevékenység, kutatás**.
3. Az MTA doktora címre pályázónál követelmény, hogy **kiemelkedő eredményeit az általa megjelölt tudományszak** vezető, legrangosabb folyóirataiban (MTMT Q1 és Q2) közölje, s munkáira az ilyen folyóiratokban hivatkozzanak, a bizottságok által elfogadott, legalább az eddigi IF követelmények megtartása mellett. (A nemzetközi, impakt faktoros folyóiratban, a megjelent cikkek száma min. 15, melyből min. 10 külföldi impakt faktoros folyóiratban megjelent közlemény legyen. A jelölt teljes életműre vonatkozó impakt faktora minimum 10 legyen. Minősített (impakt faktoros és az osztálylistán szereplő) folyóiratokban megjelent összes publikációjának független idézettsége, a kandidátusi, illetve a PhD fokozat megszerzése utáni időszakra vonatkozóan min. 40 független hivatkozás, melyből 20 külföldi impakt faktoros lapokban történő citáció legyen.)
4. Az MTA doktora címre pályázónak legyen 40 tudományos folyóirat cikke (Q1-Q4, osztálylistás), ebből a szakterületileg illetékes **MTMT Q1 és Q2 folyóiratokban ≥ 10 megjelent (vagy elfogadott) dolgozata, amelyek közül ötnél első* vagy utolsó**(illetve bizonyítottan levelező**) szerzőnek kell lennie**. E dolgozatok között nem szerepelhetnek.
  - (i) az egy nyomtatott oldalnál rövidebb közlemények (pl. disease notes),
  - (ii) a szupplementum kötetekben megjelent kongresszusi prezentációk (amennyiben ezek nem mentek át a szokásos peer review procedúrán)
5. A bizottság **kiegészítő közleményként** elismeri az Akadémiai Kiadó által gondozott folyóiratokban és a nagy hagyományú, magyar nyelvű tudományos lapokban megjelent munkákat, sőt elvárás, az ezekben való közlés, de csak a 10, fent említett dolgozaton felül.
6. A pályázónak legyen 150, ebből ≥ 100 független WOS/Scopus hivatkozása a teljes életművében megjelent munkáira, s ezen hivatkozások közül ≥ 50 olyan dolgozatra érkezzen, amelyeket a pályázó első, utolsó, vagy levelező szerzőként jegyez.
  - *Első vagy utolsó szerzőként az „egyenlő részvétel” jelzéssel ellátott társszerzőségek kivételt nem képezhetnek.
  - **A pályázó a cikkének levelező szerzőségét bizonyító oldalának fénymásolatát, amennyiben nem első vagy utolsó szerző, mellékelje a pályázatához.
7. Tudományos teljesítményként a könyvek (kivéve a tankönyveket) és szabadalmak is elismerhetők, de ezek nem válthatják ki fent leírt, - a PhD v. kandidátusi fokozat megszerzése után - 10, eredeti tudományos dolgozatot, illetve a ≥ 100 független WOS/Scopus hivatkozást.
8. A jelölt feleljen meg a szakterületi doktori iskola törzstagi követelményének.
9. A habitus vizsgálatnál a továbbiakban is figyelembe kell venni az MTA Agrártudományok

Osztálya általános követelményeit, pl. az alábbi szempontokat:

- a szakterületen elért mérhető, önálló, hazai és nemzetközi mértékadó, tudományos körök által elismert kutatói teljesítményt,
- a tudományos teljesítményre alapozott hasznosuló alkotásokat (fajták, találmányok),
- a tudományos utánpótlás érdekében végzett tevékenységet, (szakmai műhelyek, doktori iskolák),
- a nemzetközi és hazai tudományos, a szakmai közéletben való feladatvállalást,
- a cím megszerzéséhez benyújtott akadémiai doktori értekezés elbírálhatóságát.

Kertészet- és Élelmiszer-tudományi Bizottság

Az MTA AGRÁRTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA által a doktori habitusvizsgálat tudománymérési követelményei között megfogalmazott *minimum követelményeken* felül az MTA KÉB az alábbi speciális elvárásokat fogalmazza meg:

1. Tudományometriai minimumértékek a kérelmezők (dísznövénytermesztési, élelmiszer-tudományi, gyógynövénytermesztési, gyümölcstermesztési, szőlészeti és borászati és zöldségtermesztési albizottság, illetve mikroelem munkabizottság) részére:

Az MTA doktora címre pályázó legyen az MTA Agrártudományok Osztálya doktori követelményrendszerében megjelölt minimum 10 db. Q1 vagy Q2 folyóiratban közzétett dolgozaton kívül a kandidátusi, illetve a PhD fokozat megszerzését követően további min. 25 publikáció szerzője, melyek lektorált szakfolyóiratokban jelentek meg. Ezek között csak olyan folyóiratok vehetők figyelembe, melyek a közlemény megjelenésének évében impakt faktorial rendelkeztek, vagy szerepeltek a Scimago Journal Rankings (SJR) adatbázisban, az értekezés témakörének megfelelő szakterületen, annak bármely kvartilisében (Q1-Q4), vagy szerepelnek az MTA Agrártudományok Osztálya által elfogadott tudományos folyóiratok jegyzékében*.

A 25 közlemény közül a Jelölt legalább 10 publikációnál első, utolsó vagy levelező szerző legyen. A 25 publikációba nem tartoznak bele az absztraktok, egy oldalnál rövidebb terjedelmű írások még akkor sem, ha azok IF-es lapban vagy az SJR felső két kvartilisébe tartozó folyóiratban jelentek meg.

A Jelölt legyen szerzője vagy társszerzője legalább egy olyan, az értekezés szakterületéhez tartozó, legalább 1 ív terjedelmű, lektorált tudományos könyvfejezetnek, amely szakkönyv, monográfia vagy tanulmánykötet részeként jelent meg.

2. Tudományometriai minimumértékek a Tájépítészeti Albizottságból kérelmezők részére:

Az MTA doktora címre pályázó legyen az MTA Agrártudományok Osztálya doktori követelményrendszerében megjelölt minimum 10 db. Q1+Q2 folyóiratban közzétett publikáció szerzője, melyek közül legfeljebb négy kiváltható alkotásokkal. Egy-egy db cikk az alábbi bármely tájépítészeti alkotással helyettesíthető:

- egyéni vagy vezető tervezőként egy, beosztott tervezőként két területrendezési, ill. NP kezelési tervvel,
- egyéni vagy vezető tervezőként egy, beosztott tervezőként két településrendezési tervvel,
- egyéni vagy vezető tervezőként két, beosztott tervezőként 4 objektumtervvel,
- tervpályázaton sikeresen szerepelt tervekkel:
  - országos, titkos és nyilvános tervpályázaton három első, második vagy harmadik díjas munka,
  - eredményes külföldi tervpályázaton két alkotás.

Az MTA doktora címre pályázó legyen az MTA Agrártudományok Osztálya doktori követelményrendszerében megjelölt minimum 10 db. Q1+Q2 folyóiratban közzétett dolgozaton kívül a kandidátusi, illetve a PhD fokozat megszerzését követően további min. 25 publikáció szerzője, melyek lektorált szakfolyóiratokban jelentek meg. Ezek között csak olyan folyóiratok vehetők figyelembe, melyek

- a közlemény megjelenésének évében impakt faktorial rendelkeztek, vagy
- szerepeltek a Scimago Journal Rankings (SJR) adatbázisban, az értekezés témakörének megfelelő szakterületen, annak bármely kvartilisében (Q1-Q4), vagy

- szerepelnek az MTA Agrártudományok Osztálya által elfogadott tudományos folyóiratok jegyzékében*.

A 25 közlemény közül a Jelölt legalább 10 publikációnál első, utolsó vagy levelező szerző legyen. A 25 publikációba nem tartoznak bele az absztraktok, egy oldalnál rövidebb terjedelmű írások még akkor sem, ha azok IF-es lapban vagy az SJR felső két kvartilisébe tartozó folyóiratban jelentek meg.

A Jelölt legyen szerzője vagy társszerzője legalább egy olyan, az értekezés szakterületéhez tartozó, legalább 1 ív terjedelmű, lektorált tudományos könyvfejezetnek, amely szakkönyv, monográfia vagy tanulmánykötet részeként jelent meg.

Idézettség:

Tájépítész pályázók esetében az elvárt minimális hivatkozás 50 db. Ezek között csak azok a független hivatkozások (a hivatkozó és a hivatkozott publikációknak nincs közös szerzőjük) fogadhatók el, amelyek tudományos könyvben, tudományos folyóiratban, tudományos konferencia kiadványban vagy olyan értekezésben (kandidátusi, PhD, MTA doktori) jelentek meg, amely értekezés nem a pályázó tudományos vezetésével készült. Tájépítészek esetében a hazai és a nemzetközi folyóiratok kritikái, elemzései és bemutatásai is elfogadhatók idézetnek.

Záradék:

Az MTA Kertész- és Élelmiszer-tudományi Bizottság Tájépítészeti Albizottságának állásfoglalása szerint a Q1-Q2 folyóiratok listája igen szűk publikációs lehetőséget jelent a tájépítészeti szakterület képviselőinek, ezért egy éven belül áttekintik a Q1-Q4 publikációs lehetőségeiket, és ennek ismeretében kezdeményezik a szakterületi követelményrendszer felülvizsgálatát.

Mezőgazdasági Biotechnológiai Tudományos Bizottság

1. A kandidátusi vagy PhD-értekezés beadását követő évtől számítva az MTMT-ben Q1 és Q2 kategóriájú nemzetközi lektorált szakfolyóiratokban¹ megjelent (vagy elfogadott) cikkek számának minimum 10-nek kell lennie. A pályázónak ezek közül ötnél bizonyítottan első vagy utolsó és 5 esetben levelező* szerzőnek kell lennie.

E dolgozatok között nem szerepelhetnek

- (i) az egy nyomtatott oldalnál rövidebb közlemények (pl. disease notes),
- (ii) a szupplementum kötetekben megjelent kongresszusi prezentációk (amennyiben ezek nem mentek át a szokásos peer review procedúrán)

*A pályázó a cikkének levelező szerzőségét bizonyító oldalának fénymásolatát mellékelje a pályázatához.

2. Tudományometriai mérőszámok

Kumulatív impaktfaktor (IF): Az egész munkásságra legalább 30, a PhD- (kandidátusi) cím megszerzését követő évtől legalább 20 legyen.

Idézettség: A pályázónak legyen a teljes életművére vonatkozóan minimum 150 független WOS/Scopus hivatkozása lektorált szakfolyóiratokban megjelent munkáira. Ezen hivatkozások közül minimum 70 olyan dolgozatra érkezzen, amelyeket a pályázó első, vagy levelező szerzőként jegyez.

3. A habitusvizsgálatnál a következő szempontokat kell kiemelten figyelembe venni:

Szakmai tevékenység:

Minimum 10 Q1 és Q2 kategóriájú közlemény tartozzon a bizottság által lefedett tudományterületekhez.

Tudományos iskolateremtés és szakmai közéleti tevékenység:

- aktív részvétel a kutatói utánpótlás nevelésében (doktori iskola munkájában való részvétel, oktatás és/vagy témavezetés)
- folyóirat- szerkesztőbizottsági tagság
- hazai és nemzetközi szervezetekben betöltött funkció
- meghívások nemzetközi konferenciák szervezőbizottságaiba, illetve plenáris előadónak
- hazai és nemzetközi konferenciák szervezése
- tudományos szakmai bizottsági tagság
- tudományos ismeretterjesztés
- tudományos könyv, könyvfejezet írása.

Szakmaspecifikus alkotások, tárgyasult szellemi termékek:

- minősített, illetve szabadalmaztatott fajta
- elfogadott szabadalom, találmány.

¹ Tudományos publikációként csak a szerkesztőbizottsággal rendelkező szakfolyóiratokban megjelent, lektorált, magyar nyelvű publikáció esetén angol nyelvű összefoglalóval megjelenő közlemény fogadható el.

Növénynemesítési Tudományos Bizottság

1. A jelölt tudományos munkássága a növénynemesítéshez, vagy a növénynemesítéshez kapcsolódó társtudományok valamelyikéhez kell hogy kötődjön.
2. A növénynemesítés területén dolgozókkal szemben – az Agrártudományok Osztályának minimumkövetelményén felül – elvárás az eredményes növénynemesítői tevékenység. A jelölt nemesítői tevékenységét az államilag elismert vagy növényfajta-oltalomban részesített, a növényfajtaról kiállított hivatalos okirat másolatával kell igazolni, melyen neve nemesítőként, társnemesítőként vagy feltalálóként, társfeltalálóként szerepel. Az okiratok másolatait csatolni kell a kérelemhez. A fajták elterjedtségét a pályázónak a növényfajra jellemző adatok megadásával (vetésterület nagysága, értékesített vetőmag, szaporítóanyag mennyisége stb.) kell dokumentálnia. Az eredményes nemesítői tevékenységet a fenti dokumentumok alapján a Bizottság a habituszvizsgálat során állapítja meg.
3. A nem növénynemesítő, de a növénynemesítéshez kapcsolódó tudományterületeken dolgozó számára – az Agrártudományok Osztályának minimumkövetelményén felül – az alábbi tudománymetriai értékek teljesítése szükséges:
  - Kumulatív impakt faktor (IF): A kandidátusi vagy PhD-értekezés beadását követő évtől számítva el kell hogy érje a 10-et.
  - Idézettség: A minősített (impakt faktoros és az osztálylistán szereplő) folyóiratokban megjelent összes tudományos publikáció (PhD-, kandidátusi fokozat megszerzése előtt megjelentek is beleértendő) független idézettsége – a kandidátusi vagy PhD-értekezés beadását követő évtől számítva – a minimumkövetelményen felül – el kell, hogy érje a 20-at (összesen a 120-at).

Növényvédelmi Tudományos Bizottság

Az MTA Növényvédelmi Tudományos Bizottsága – az osztálykövetelményeken túl - elvárja az MTA doktora címre pályázóktól, hogy

- az előírt 10 Q1-Q2 minősítésű dolgozat, külföldi folyóiratban megjelent/elfogadott dolgozat legyen,
- ezek között három (PhD-védése után megjelent) dolgozatban pályázó első szerző legyen,
- legyenek továbbá teljes terjedelmű dolgozatai az *Acta Phytopathologica et Entomologica Hungarica* c. folyóiratban,
- tudományos dolgozatainak kumulatív impakt faktora 5 (szupraindividuális területen dolgozók esetében), illetve 10 (infraindividuális területen dolgozók esetében) legyen.

Talajtani, Vízgazdálkodási és Növénytermesztési Tudományos Bizottság

A Talajtani, Vízgazdálkodási és Növénytermesztési Tudományos Bizottság az Agrártudományok Osztályának minimumkövetelményén felül az alábbi elvárásokat fogalmazza meg:

- 1.) A pályázónak legyen legalább 1 sikerrel védett doktorandusza (PhD) (1,0 témavezetés).
Indoklás: az MTA doktorának iskolateremtő személyiségnek kell lennie, amelynek minimum követelménye a sikerrel védett PhD hallgatók száma.
- 2.) A pályázó tudományos közleményei között legyen legalább 10 magyar nyelvű lektorált tudományos folyóiratban (az MTA Agrártudományok Osztálya által elfogadott tudományos folyóirat) magyar nyelven megjelent.